

Birlik

21

BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLEŞİN!

9 TEMMUZ 1979
FİYATI 10 TL.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

MHP'yi Aklama Çabaları
Boşa Çıkarılacaktır!

TSİP Burdur İl Başkanı Mehmet Öztürk Silahlı Saldırı Sonucu Ağır Yaralandı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Burdur il başkanı Avukat Mehmet Öztürk 3 Temmuz 1979 günü akşamı, uğradığı bir silahlı saldırı sonucu ağır yaralandı. Saat 22.30 sıralarında il başkanının evine gelen silahlı bir saldırgan, kapıyı açan eşinden Mehmet Öztürk'ü sordu ve «partiden» geldiğini söyledi. Daha sonra kapıya gelen TSİP il başkanı Mehmet Öztürk, saldırganın davranışlarından kuşkulandığı için kapıyı kapamak isterken kurşunlara hedef oldu. Başından ağır şekilde yaralanan arkadaşımız Burdur Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Mehmet Öztürk, kendisine yapılan ilk yardımdan sonra, tedavi edilmek üzere Ankara'ya götürüldü. Doktorlar, halen Hacettepe hastanesinde yatmakta olan Mehmet Öztürk'ün sağlık durumunun iyiye gittiğini belirttiler.

TSİP Burdur il başkanına yapılan silahlı saldırı Burdur yöresinde derin bir nefret ve tepki uyandırdı. Burdur'da dikiş tutturmaya çalışan faşist hareket, bu türden cinayetlerle siyasal şartları olgunlaştıracağını ummakta, bu nedenle son zamanlarda saldırı ve sabotaj yollarına başvurmakta idi.

Saldırıyı protesto etmek için hastane önünde, Burdur ve ilçelerinden gelen çok sayıda ilerici, demokrat ve sosyalist toplandı. Topluluk ayrıca, civarda dolaşmakta olan ve ÜGD'li faşistlerden olduğu belirlenen üç ki-

şiden birini yakalayarak polise teslim etti.

TSİP il başkanına karşı girişilen silahlı saldırının bir başka boyutunda, yerel yöneticilerin, faşist saldırganları himaye eden bir tutum içine girmeleri oluşturuyordu. Örneğin: Devlet hastanesi nöbetçi doktoru, ambulans göndermemekte diretmiş ve yaralı arkadaşımıza karşı, hesabı sorulması gereken bir sorumsuzluk içine girmiştir. Aynı tutumu, il savcısı Arif Savcı bir başka birim göstermiş, tahkikat için geldiği hastanede, «kim vurulursa vurulsun, ben Mehmet Öztürk'ün davasına karışmam» diyerek, saldırganlara, hiç değilse bundan sonraki saldırıları konusunda yeşil ışık yakacak bir ciddiyetsizlik örneği vermiştir. Burdurda bundan sonra meydana gelecek her hangi bir olayda, bu tutumların payını ya da parmağını aramak demokrasi güçleri için haksızlık olacaktır.

Nitekim doktorun ya da savcının kimleri koruduğu hiç değilse, kimlerin eylemlerine cesaret veren bir tutum içinde olduğu, olayın üzerinden üç gün bile geçmeden açığa çıkmış, Mehmet Öztürk'e yapılan saldırının, daha önce işlediği cinayet suçlarından ötürü aranmakta olan faşist katillerden Rifat Yılmaz'dan geldiği anlaşılmıştır. Burdur'da yakalanan saldırganın aynı zamanda Doç. Bedrettin Cömert'in öldürülmesi olayının sanıklarından olduğu belirlenmiştir.

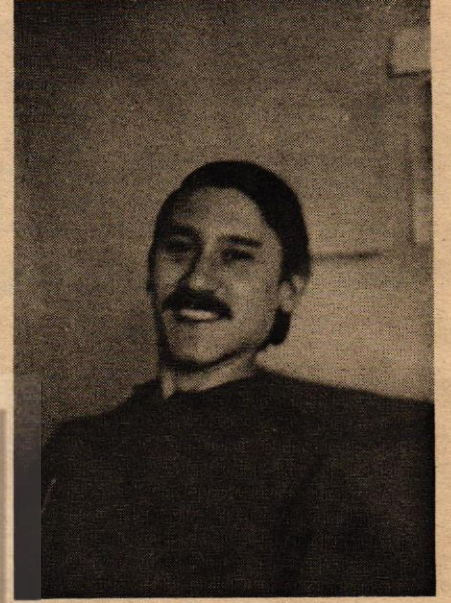
Nermi'nin Bedenini Toprağa, Örnek Mücadelesini Bilincimize Taşıdık

TSİP Merkez Onur Kurulu üyesi Nermi Bodur'u toprağa verdik. Anı toprağa gömdüğümüz Nermi'nin fiziksel varlığıydı. Oysa Nermi'nin seviz yılı aşan örgütlü sosyalist mücadelesi boyunca gösterdiği örnek, olanca canlılığıyla aramızdadır.

1960'ların sonunda demokratik öğrenci mücadelesinde yer aldıktan sonra, 12 Mart faşizminin terör koşullarında işçi sınıfı politik hareketinde saf tutan Nermi Bodur, TSİP'in inşasında Ankara'da yönetim kademelerinde görev almış, daha sonra da Partisinin verdiği görev gereği Eskişehir'e giderek oradaki il örgütünün temel taşlarından birisi olarak çalışmıştı. Birinci Parti Kongresine Merkez Onur Kurulu üyeliğine seçilen Nermi, hastaneye yatırıldığı Haziran başına kadar aktif ve örgütlü mücadeleden bir an olsun uzak düşmemiştir.

TSİP'in 5 nci kuruluş yıldönümünü hastanedeki yatağında ancak yayınlardan izleyebilen Nermi yıllarca hayatını adanmış, her şeyini verdiği sosyalist siyasal hareketimizin varmış olduğu yüksek düzeyi ve partinin önündeki büyük gelişim ufkunu kıvançla görmenin güveni içinde hayatının son günlerini Partisi adına, işçi sınıfı adına taşıdığı umutla ve güvenle geçirdi.

En çetin koşullardan başlayarak, örgütlü mücadelenin ve işçi sınıfı kolektivitelerinin seçkin bir savaşçısı olan Nermi'nin verdiği örnek, her anlamıyla tüm Partililerin daima bilinçlerinde yaşatacakları kadar önemli ve değerlidir.

3 Temmuz günü Nermi'nin tabutunu Partisinin Genel Başkanı ve diğer Partili yoldaşları omuzlarında taşıdılar. Partili yoldaşları onu toprakla ve kırmızı çiçeklerle örttüler. Yapılan tören de partisinin genel sekreteri Nermi'nin insan ve Partizan kişiliğini, dost ve yoldaş kimliğini, işçi sınıfı kolektivitelerinin, alçak gönüllülüğünün ve her şeyin ötesinde PARTİLİ olmanın seçkin ve yüksek örneği olarak vurguladı.

Partili arkadaşları Nermi'nin mezarından ayrılıp daha sonraki görevlerine giderlerken, onun mücadelesini de bilinçlerinde ve yüreklerinde götürüyorlardı.

Burdur İl Örgütünün Bildirisi

TSİP İl Başkanı Mehmet Öztürk'ün faşist bir saldırı sonucu ağır yaralanması üzerine, il örgütü, halka bir bildiri dağıtmıştır. İl örgütünün bildirisi şöyledir:

HALKIMIZA

«Gün o gün değil
Derlenip dürülmesin bayraklar
Dinleyin duyduğunuz
çakalların ulumasıdır.
Safları sıklaştırın çocuklar
Bu kavga FAŞİZME karşı
Bu kavga HÜRRIYET
kavgasıdır.»

KARDEŞLER

Günler zor ve çetin geçiyor. Her saat bir ilerici, bir yurtsever, bir Sosyalist faşist namlulara hedef oluyor. İşte bunlardan bir tanesi de Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Burdur İl Başkanı Avukat «MEHMET ÖZTÜRK»'e çevrilmiştir. Bu saldırı özellikle TSİP'in şahsında tüm demokrasi güçlerine karşı yapılmıştır. Buna rağmen katillerin demokrasi güçlerinin arasında aranması devlet güçlerinin aymazlığını göstermesi açısından düşündürücü ve ibret vericidir.

Partimiz, emekçi halkımızın kuruluşu yolunda azimli ve kararlıca savaştığı için faşistlerin boy hedefi haline gelmiştir. Ama bizi yolumuz-

dan, faşistlerin gizli ve açık servislerinden gelen saldırılar döndüremeyecektir. Engel olamayacaklardır.

Orhan Yavuzlar, Mehmet Palazlılar, Bayram'ları ve en son Hüseyin Ev'i Sosyalizmin bayrağını ellerimizden yere düşürmeyi umarak katlettiler. Partimizi susturmak için katlettiler. Ama Sosyalizmin bayrağı düşmüyor, aksine hergün biraz daha yükseliyor.

Kardeşler,

Bu saldırıların kaynağı bellidir. Saldırıları düzenleyenler, faşizmin gizli ve açık örgütleri, MHP, ÜGD ve KONT-GERİLLA'dır. Bunu sosyal demokrasinin lideri kendi ağzıyla itiraf etmesine rağmen, üzerlerine gidememektedir. Bu faşist odaklarının kökü kazınmadıkça saldırıların önüne geçilmesi mümkün değildir.

Kardeşler,

Partimize yapılan saldırılar ne ilk ne de son olacaktır. Olayın bilincinde olan biz partililer bir kez daha yineliyoruz:

**FAŞİZME GEÇİT VERMEYECEĞİZ!
YAŞASIN ANTI-FAŞİST GÜÇLERİN
İŞ VE EYLEM BİRLİĞİ!
YAŞASIN TÜRKİYE SOSYALİST
İŞÇİ PARTİSİ!
YAŞASIN SOSYALİZM!**

5. Kuruluş Yıldönümü Toplantısına Gelen Kutlama Mesajlarından

Demokratik halk iktidarı mücadelesinde Türkiye halkının tek umudu TSİP'in 5. kuruluş yıldönümü partimizin işçi sınıfı bilimine ve enternasyonalizme bağlılığının ve onun giderek kitleselleştiğinin somut bir göstergesidir. Partimizin öncülüğünü yaptığı siyasal iktidar mücadelesini aynı kararlılık ve fedakarlıkla sürdüreceğine olan inancımızı belirtir şahsınızda tüm partili yoldaşlarımıza selamlarımızı iletiriz.

**BİRLİK Gazetesi
Avrupa Bürosu**

TSİP'in beşinci, işçi sınıfının güçlü direnişinin dokuzuncu yılında tüm yoldaşları coşkuyla selamlarım.

**Fethi YILDIZ
İsviçre Türkiyeli İşçi
Dernekleri Federasyonu
Başkanı**

Partinizin beşinci, 15 - 16 Haziran direnişinin dokuzuncu yılında partinizi ve Türkiye işçi sınıfını dostça selamlarım.

**Dursun Altun Cevahir
İsviçre Wehlen İşçi
Derneği Başkanı**

Türkiye demokrasisinin zor günlerden geçtiği bu dönemde TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİNİN yaptığı 15 - 16 Haziran kutlama toplantısının önemi çok büyüktür.

«İMF bir gerçekliktir, hiçbir zaman tersini düşünmedik» diyen bir başbakan;

Hergün milyonlarca lira harca-

arak emekçi halkımıza salyalarını gösteren bir işverenler örgütü;

Faşist bir partinin SS'lerinin yarattığı terör...

Ve bütün bunlara karşın işçi sınıfımızın sesi TSİP'in «anti-faşist birlik», «Sosyalist Birlik» önerileri ve çabaları.

Bu çağrı ve çabalara kulak vermenin zamanı gelmiş geçmektedir.

Biz İngiltere'de bulunan Genç Sosyalistler, Partimizin her 15 - 16 Haziranlar'da daha güçlü olduğunu ve olacağını bilmekte,

Gelecek güzel günlerin müjdecisi olduğuna inandığımız bu toplantımızın da başarılarla dolu geçmesini diler, kardeş selamlarımızı iletiriz.

**YAŞASIN 15-16 HAZİRAN
ŞANLI İŞÇİ DİRENİŞİ!
MACERAYA - YILGINLIĞA YER
YOK - YAŞASIN DEMOKRASİ
MÜCADELEMİZ!
YAŞASIN TÜRKİYE SOSYALİST
İŞÇİ PARTİSİ!**

**İngiltere'de okuyan
Genç Sosyalistler adına
ZAFER YAVUZ**

Partimizin 5. kuruluş yıldönümü ve 15 - 16 Haziran büyük işçi direnişi Türkiye'deki işçi sınıfı hareketi açısından önem taşımaktadır.

Toplantınızın başarılı geçmesini diler, yürekten selamlarımı iletirim. Saygılarımla.

**Yaşasın Türkiye Sosyalist
İşçi Partisi!
Yaşasın Sosyalizm!**

**Nurettin YILMAZ
TSİP Kayseri İl Örgütü**

FAŞİST HAREKETİN SİYASAL MEŞRUIYET KAZANMA ÇABASI BOŞA ÇIKARILMALIDIR

Son günlerde cereyan eden olaylar, MHP üzerindeki kuşku bulutlarının yoğunlaşmasına yolaçtı. Böylece, demokratik güçlerin tespitleri yaygın kitle kanaatine dönüştü. MHP üzerindeki bu yığılma faşist hareketi önemli sayılabilecek güçlüklerle karşı karşıya getirdi. Esasında güçlükler, MHP'nin izlemek zorunda olduğu politikadan kaynaklanıyor.

MHP siyasal iktidar şansını «demokrasinin işlemeziğine» bağlamıştır. Bunu kanıtlayabildiği oranda baskıcı iktidar alternatiflerine yönelik umut ve özlere güçlendirmiş olacaktır. Faşist cinayetlerin ve saldırıların yoğunlaşması, özellikle son günlerde siyasal parti yöneticilerine ve üyelerine yönelmesi bundandır.

Ancak MHP'nin, terörü tek yanlı olarak tırmandırmakla yetinmesi mümkün değildir. Çünkü, faşist hareketin Türkiye'de uzun yıllar siyasal bir meşruiyeti olmamıştır. Daha çok gizli, komplocu örgütlenmelerden geçerek varılan bu noktada, tırmandırılan teröre, MHP'nin siyasal meşruiyetinin eşlik etmesinden büyük yarar umulmaktadır.

O haldé faşist hareketin izlemesi gereken yol hem terörle mesafe almak, hem de bu demokrasi düşmanlığını meşru bir siyasal şemsiye altında korumak olmalıdır. Bu, terörü örgütlemenin ve geliştirmenin yanında, demokrasiden yana görünmeyi de zorunlu kılıyor. Ne ki, bu çift yönlü politikanın son olaylarda kendini ele vermesi MHP'yi yeni siyasal manevralara itmektir.

Siyasal cinayetler işlemeye devam edilmelidir. Faşist hareket buna zorunludur. Çünkü «Demokrasinin Son Şansı» olan sıkıyönetim aynı zamanda MHP'nin de son şansdır; bu şansını sonuna kadar kullanmak istemektedir. Ne ki, bu alanda her şey MHP'nin istediği doğrultuda gelişmiyor. Yakalanan teröristlerin büyük bir çoğunluğunun MHP'li ya da partinin yandaşları olması MHP'yi nispeten köşeye sıkıştıran sonuçlara yolaçıyor.

Bu nedenle faşist hareket, sadece kendi örgütlenmesinin olanaklarını kullanarak değil, kendisine sunulan olanakları değerlendirerek de demokrasiye karşı saldırılarını geliştirebilir.

Cumhurbaşkanı'nın, «demokrasinin teröre karşı korunmasına» matuf diyalog çağrısı ve bunun arkasından gelen tartışma ortamı, MHP'ye bu konuda yeni olanaklar sundu. MHP, hem kendi provokasyonlarının, hem de kimi «sol» provokasyonların mağduru pozunda bu siyasal tartışma içinde meşruiyetten yana görünme çabası içine girdi. Şimdi, demokrasinin kurtarılması için kurulan masada kendisine de bir yer düşerse, bundan sonraki hamleleri ve saldırıları için yeni bir güç toplama imkanını bulacak.

Faşist harekete karşı sosyal demokrasinin takındığı kabullenici tutum sürmektedir. Geniş emekçi kitlelerin gözünde hiç bir meşruiyeti kalmamış olan MHP'nin, CHP'nin gözünde hâlâ daha demokrasinin vazgeçilmez unsurlarından biri olarak kalması, demokrasi düşmanlığının tecritini zorlaştırmaktadır. Halbuki, faşist hareketi köşeye sıkıştırmamanın olanakları her zaman vardır ve bugün bu olanaklar çok daha genişlemiştir. MHP'nin suç dosyalarının böylesine kabardığı şartlarda, faşist saldırganlığın siyasal merkezinin meşruiyete sığınmasının engellenmesi gerekir. MHP, terörle kendi bağlarının kanıtı halinde açığa çıkmasından duyduğu korkuyu, yeni ve ucuz manevralarla, bilinen faşist taktiklerle atlatmaya çalışıyor.

MHP Beşiktaş ilçe sekreterinin «MİT ajanı» olarak lanse edilmesi, faşist taktiğin yeni bir şeklidir. Resmen yalanlanmış olmasına rağmen Türkeş bu adamın MİT ajanı olduğu konusunda direnmektedir. Hatta, böylesi pek çok ajanlar tesbit ettiklerini, «ama bunların isimlerini açıklamayacaklarını» söyleyerek, gelişmelere karşı kendisini sigorta ettirmeyi ummaktadır. Ancak, bu gidişle her suç işleyen MHP'liyi MİT ajanı ilan etmekle, MİT'in adını değiştirip MHP koymak arasında

bir fark kalmayacaktır. MHP Beşiktaş ilçe sekreteri de, pek çok cinayet ve saldırı olayının failidir, faşist hareketin mutelem adamıdır. Çünkü aynı adam, bir yandan siyasal cinayetler işleyip, «MHP'nin masum üyelerini de aynı yönde kışkırtmaya» devam ederken, öbür yandan da MHP içinde itibarını artırmayı başarmıştır! Suç işlemek için MİT ajanı olmak arzı, «münferit» bir olay olabilir ama aynı şey, MHP'li olmak için hele bu parti içinde itibar görüp yükselmek için bir zorunluluktur.

Türkeş'in bu türden manevralar etrafında direnmek zorunda kaldığı bir dönemde, CHP'nin bu partiye karşı tutumu gerçekten ibret vericidir. CHP Genel Sekreteri MHP'yi açıktan kendi partisinin «kardeşi» ilan edebilmektedir. Üstelik bunu, MHP'nin CHP yöneticilerine ve lokallerine saldırılar düzenlediğinin kanıtlarını elde ettiklerini söyleyerek yapmaktadır. Öte yandan buna, içişleri bakanının MHP'den özür diliyen tutumu eşlik etmektedir. Bu, faşizmi ciddi bir tehlike olarak görmemenin, ya da onu «diyaloglarla» suç işlemekten caydırmayı ummanın safdillidir.

Sosyal demokrasi faşist hareketi «demokrasi içi» bir siyasal örgütlenme olarak görme huyunu öncelikle terketmelidir. CHP önderliğinin, faşist hareketi demokrasinin bir unsuru olarak görme eğiliminin «en geniş demokrasi» anlayışıyla bir ilgisi yoktur. Bu en dar bir demokrasi anlayışıyla bile bağdaşmayan bir görüştür. Çünkü faşizm, demokrasinin reddi üzerine gelişen bir harekettir.

Meselenin bir başka boyutunu da, MHP'nin gerçekten de içinden çıkamayacağı bir açmaza sürüklendiğini sanan ve yaymaya çalışan yanlışlar oluşturuyor. Faşist hareketin zor durumda olduğu ya da köşeye sıkıştırılması için elverişli olanakların ortaya çıktığı doğrudur ama, siyasal yelpaze içindeki yeri, ilişkileri ve güç dengesi açısından bakıldığında, bu yanlış demokrasi güçlerine bir kısım görevlerini unutturabilir. Eğer MHP'yi yeni taktiklere yönelten bir gelişme varsa bu, sıkıyönetimden ya da Ecevit Hükümetinin faşist saldırganlığa yönelik tutarlı bir politikası olmasından kaynaklanmıyor.

Kaldı ki MHP, yaklaşan seçimlere doğru, üzerine yığılan kuşku bulutlarını dağıtmak gereğini de duymaktadır. Barışçı görünme gereğine bu yüzden fazla önem veriyor. MC geleneğinin devam ediyor olması MHP'nin asgari «meşruiyeti»nin zemini olma özelliğini koruyor. Ve «diyalog»larla bu zeminin genişletilmesi umuluyor.

Faşist hareketi asıl açmaza düşürecek olan dinamikler ancak demokrasi güçlerinin eylem birliği ile harekete geçirilebilir. MHP'yi, terörle olan bağlantıları içinde hapsedmek için, onu bütün siyasal bağlantılardan koparmak gerekir. Bu da, demokrasi güçlerinin dışında gelişen ve burjuva siyasal denge hesaplarından kaynaklanan sınırlı gelişmelerle değil, doğrudan, demokratik güçlerin birliğinin elde edebileceği sonuçlarla gerçekleşir. Faşist hareketi hazırlıksız yakalamanın yolu, anti faşist güçlerin buna hazırlıklı olmasından geçmektedir.

Sonuç olarak denebilir ki, son günlerde öne çıkan siyasal tartışmalar, MHP'nin aklanması operasyonu olarak değerlendirilemez. Çünkü bugün, yıllar yılı MHP'nin saldırganlığına kanat gerip bundan yararlanmaya çalışmış AP bile bu partiyi açıktan himaye etmenin zorlaştığına inanmaktadır. Gerçekten de MHP en geniş toplumsal güçler nezdinde gerçek yerine oturmuştur ve yeni bir MHP yorumu yapma gereğini duyan yoktur. Sadece MHP, varolan ve kendisinden esirgenmiyen olanakları kullanmak istemektedir. Yani, MHP kendisini aklamaya çabası içine girmiştir.

Sanılmamalıdır ki, MHP yöneticilerinin ve yandaşı yazarların «tansiyonu düşürme» çağrıları faşist cinayetlerin ve saldırıların azaltılmasına yöneliktir. Faşist hareketin «geri çekilmesi» onun intiharı, «geri çekileceğini» ummak ise demokrasi güçlerinin yanlışlığı olur.

SEÇİM İŞBİRLİĞİ NASIL OLUR?

TSİP/seçimlere katılan TİP'e ve katılma olanağı bulunmayan diğer sosyalist siyasal çizgilere bir seçim bloku oluşturmak üzere öneri getirdi. Sosyalist çizgiler böyle bir seçim işbirliğinde anlaşabilirlerse, bu birinci adımdan sonra, CHP'nin solunda bulunan, siyasal ağırlık taşıyan ve demokratik mücadeleyi ilke olarak kabul eden diğer tüm anti-faşist, anti-emperyalist çizgilerin —CHP'nin solundaki siyasal güçlerin— ortak seçim blokunu oluşturmaları kolaylaşır. Seçimlere katılan iki sosyalist parti'nin TSİP ile TİP'in işbirliğinde ilke birlik-teliğine varmaları, solun işbirliği için kolaylaştırıcı bir faktör olacaktır. Gerçi bu demek değildir ki, TSİP ile TİP'in seçim işbirliği, kapsamlı bir seçim bloku için belirleyicidir. Ama bu iki parti seçimlere katılmak hakkına sahip buldukları için her ikisini de içeren bir seçim ittifakı, genel solun, seçimlerde bir blok kurmalarında daha geniş olanaklar sağlar.

İşte bu nedenle, TSİP ilk çağrısını TİP'e yapmış, fakat aynı zamanda diğer sosyalist siyasal çizgilere de aynı öneriyi getirmiştir.

Türkiye İşçi Partisi yöneticileri, genel sekreterlerinin ağzından Gazeteci-Yazar Oktay Akbal'a gönderdikleri bir mektupta «seçim işbirliğinin yasal bakımdan mümkün olmadığını» iddia etmişlerdir. Aynı TİP'in iki yıl önce aynı yasalarla CHP'ye işbirliği önermiş olması bizzat TİP Genel Sekreteri'ni tekzip eden bir olaydır.

TİP'in seçimlerde solun işbirliğinden yana olmaması eleştirilecek bir husustur. Fakat sanırız ki asıl eleştirilmesi gereken nokta, TİP'in bu konuda niyetsizliğini açığa vurmaktan kaçınması ve kamuoyunu yanıltmak istemesidir.

TİP genel sekreteri, seçim işbirliği önerisinin «bir manevra» olduğunu ileri sürerken, gerekçe (!) olarak da böyle işbirliğinin mümkün olmadığını beyan etmektedir. TSİP'in 1975 Ekim ve 1977 Haziran ve Aralık seçimlerinde TİP'e işbirliği çağrısı yaptığı bir yana, Nihat Sargın'ın gösterdiği yasal gerekçeler, samimi değildir.

Sargın, partilerin asgari 15 ilde aday göstermeleri gerektiğini, ortak aday gösteremeyeceklerini, bir ilde gerekenden az adayla seçime giremeyeceklerini söyleyerek, seçim mevzuatını yakından bilmeyenleri, seçim işbirliğinin olanaksız olduğuna inandırmaya çalışmaktadır. Oysa Sargın'ın gösterdiği yasal gerekçeler seçim işbirliğini reddeden bahanelerdir. Çünkü mevcut yasalar altında da seçim işbirliği gereğince somutlanabilir. Şöyle ki;

Seçimlerde A ve B partilerinin işbirliği yaptıklarını varsayalım. Bu durumda, herşeyden önce her iki parti de saptadıkları ortak ilkelere etrafında seçim işbirliği yaptıklarını en geniş kamuoyuna açıklarlar. Ortak kampanya yürütürler. İkinci olarak bu işbirliğinin oylarda somutlanması gelir. Bu yıl Senato Seçimleri'nin yapılacağı illerin sayısı 25'dir. Şu halde, (A.) partisi 10 ilde seçime katılmaz, o illerde (B) partisine oy verileceği yaygınca açıklanıp vurgulanır. Aynı şekilde saptanan diğer 10 ilde de (B) partisi seçimlere katılmaz, oralarda da (A) partisine oy verileceği anlatılır. Geri kalan beş ilde de her iki parti de birleşik oy pusulasına dahil olur. İki partinin de birleşik oy pusulasına girecekleri iller tercihan, sosyalist oy potansiyelinin en az olduğu yörelerden seçilir. Fakat gene de saptanan yöntemler gereğince bu illerden hangisinde hangi partiye oy verileceği gene ortak olarak açıklanır. Böylelikle her iki parti de, asgari yasal zorunluluk olan 15 ilde seçimlere katılmış olurlar, fakat aynı zamanda seçim işbirliğini de somutlarlar. Gene milletvekili ara seçiminin yapılacağı 5 ilde hangisinde hangi partinin katılacağı birlikte saptanabilir.

Öte yandan, işbirliği ortak bir güçbirliği bildirgesi ışığı altında, ortak kampanyalarla, ortak propagandalarla somut hedefler ve güçbirliği programları altında gerçekleştirilir. Ortak konularda ve ortak çalışmalarda, birlikte davranılır, bunun dışındaki çalışmalarda her parti, kendi bağımsız görüşlerini savunur, kendi özgül görüşlerini, iktidar programlarında öngördüğü hedefleri dile getirir.

Türkiye solunda seçimlere katılmayan başka siyasal güçleri kucaklayacak kapsamlı bir ittifak ise salt iki partinin seçim ittifakında uygulanacak yöntemlerin geliştirilmesini gerektirir. Ama öz bakımdan her durumda ilkesellik aynıdır.

Adaylar sorununa gelince, böyle bir seçim bloku oluştuğunda, onun ortak bildirgesi, hedefleri, çalışma yöntemleri saptığında, aday sorunu teknik bir detaydır. İşbirliğine katılan güçlerin kapsamına göre, özellikle oy potansiyelinin yüksek olduğu illerde, birlikte saptanacak adaylar, şu ya da bu partinin listesinden liste başı olarak gösterilirler. Bütün bunlar, görüşmeler yoluyla çözümlenebilir. Salt TSİP ile TİP'in işbirliğinde ise adaylık sorunu zaten yoktur.

Böyle bir işbirliğini kamuoyuna yasal açıdan olanaksız göstermektedirler. İşbirliğini savunan TSİP ise, kapitalist ülkelerde işçi sınıfı partilerinin ilkesel ve bilimsel tavrını seçimlerde de sürdürmektedir.

Seçim mevzuatı konusunda hayli deneyli olan Sayın Sargın'ın bütün bunları bilmemesi olanaksızdır. Fakat TİP yöneticileri seçimlerde ayrılıkçı tutumlarını sürdürmek istedikleri, ama işbirliği önerisini de açıkça reddedemedikleri için, grupçu tavırlarını yasalar ve mevzuat kalkana ardına gizlemeye çalışmaktadırlar.

İki yıl önce seçim işbirliği için CHP Genel Merkezinin kapısını çalan ve reddedilen TİP, şimdi işçi sınıfı sosyalizminin kendisine uzattığı eli tutmayarak zor duruma düşmüştür. Samimi olmayan beyanlara yönelmeleri bundandır.

TSİP ise kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı partilerinin ilkesel ve bilimsel tavrını, bu seçimlerde de sürdürecektir.

MHP'nin Telâşlı Üzerine Gidilmelidir

MHP yöneticilerinin ve bu partiyi destekleyen yayın organlarının son günlerde izledikleri çift yönlü taktik dikkati çekiyor. MHP'ye ve ülkücü faşist militanlara yön veren politikanın görünen bir yüzü, saldırıların yeni ve siyasal hedeflere karşı yoğunlaştırılması, öteki yüzü de, MHP'nin tirmanan şiddet karşısında «barışçı» olduğunun kanıtlanmasıdır.

Böyle bir politika, birbirine ters görünen ama birbirini tamamlayan uygulamaların tek merkezden yönetilmesini zorunlu kılar. MHP «kurmayları» böylesi bir gayret içindeler, ama yakayı kolay ele verdiler. Çünkü, faşizmin bilinen taktikleri o kadar çok tekrarlandı ki, artık bu partiye karşı alınan her tutum, olumlu ya da olumsuz olsun, onun gerçek niteliği bilinerek alınmaktadır.

Örneğin Manisa olayları MHP'yi bu konuda tökezletti. MHP il başkanını ve onun ardından öldürülen üç sol görüşlü yurttaş, hep aynı silahla öldürülmüştü. Olay basit bir mantık kıskacında bile aydınlanıyor. Ya «solcular» MHP il başkanını öldürüp, ardından, anlaşılmasın diye üç sol görüşlü insanı öldürdüler (!) ya da MHP'liler «davadan dönen arkadaşlarını» öldürüp ardından üç demokrat insanı öldürdüler ve bir taşla dört kuş birden vurmayı umdular.

MHP'nin açmazı buradaydı. Barışçı görünebilir ama asla barışçı olamazdı. Böylesi çift yönlü bir «görev» ise, arkada iz bırakılmasını kaçınılmaz hale getiriyordu. Nitekim, demokrasi güçlerinin yıllardır dikkat çektiği saldırganlık odağı üzerine son zamanlarda yaygın kuşkular yöneliyordu. İleri halk güçlerinin belirlemesi, kitlelerin kuşkusuna haline geldikçe, MHP'nin etrafındaki çember biraz daha daralıyordu.

Bu partinin terörle olan dolaysız ilişkisi açığa çıktıkça MHP yönetiminin taktikleri de basitleşmeye başladı. MHP Beşiktaş ilçe sekreteri 10'u aşkın cinayet ve saldırı olayının faili idi ve açığa çıkmıştı. Bu noktadan terörle MHP'nin bağının koparılması umuduyla bu cani «MİT ajanı» ilân edildi! Ama bağ koparılamadı, çünkü gerek MİT, gerekse İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı, böyle bir şey olmadığını belirttiler.

MHP yöneticileri ise diyorlar. İllâ ki bu adam «MİT ajanıdır» diye. Olsa ne çıkar, olmasa ne! MİT ajanlarının MHP'nin hattına ilâve edecekleri her hangi bir şey mi olabilir? Ve MHP yenilgiyi kabullense bile, bu partiye karşı, onu meşrulaştıracak bir tutum içinde olmak sempatî bulur mu?

MHP son şanslarından birini buradan çıkarmayı deneyecektir. «Diyalog» özelemlerinin kabardığı, bunun koşullarının yaratılmaya çalışıldığı bugünlerde esas izlenmesi gereken yol, MHP'yi teşhir ve tecrit etme politikası olmalıdır. TRT'nin açık oturumunda bile suçlu olmanın sancısını çeken MHP Genel Sekreteri'ne ve partisine CHP'den uzanacak her el, demokrasi karşısında bir birleşmeye yardımcı olacaktır. CHP 18 aydır bu politikayı deniyor ve ulaştığı noktada artık kendisi için de kritik bir yol ayırımına gelmiş bulunuyor.

MHP'ye, onu meşrulaştıracak biçimde yaklaşmak doğrudan doğruya aczin ifadesi bir politikadır. De-

TSİP:

«FAŞİZMİN NASİHATLA YOLA GELECEĞİNİ SANAN ANLAYIŞ ACZİN İFADESİDİR.»

TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoglu, Burdur İl Başkanı Mehmet Öztürk'ün evinde uğradığı silahlı saldırı sonucu ağır yaralanması üzerine basına şu demeci verdi:

«Partimiz Burdur İl Başkanı Av. Mehmet Öztürk evinde uğradığı bir silahlı saldırı sonucunda başından ağır yaralanarak komaya girmiştir.

Halk ve demokrasi düşmanları çok yönlü saldırı ve tertiplerini son zamanlarda yoğunlaştırmışlardır. Açık bir provokasyon olan MHP Genel Merkezi'nin taranması ve bazı MHP'lilerin vurulması olaylarının ardından faşist terör ülke çapında şiddetlendirilmiştir.

Bu olayların tertip niteliği, Manisa'da CHP'lileri öldüren silahla MHP eski il başkanını öldüren silahın aynı olmasından da bellidir. «Davadan döneni vuran» faşistlerin bir taşla birkaç kuş vurmak istediklerini anlamak kehanet değildir. Terörün kaynağı faşist odaklar, yıllardır açıkça ve mahkeme belgeleriyle belli olduğu halde, İçişleri Bakanı'nın bu odaklardan adeta özür diler beyanları, saldırganları daha da cüretlendirmiştir.

Faşizmin nasihat ya da özür dilemeyle yola geleceğini sanan anlayış, aczin ifadesidir. Bunun bedelini ise ne yazık ki halk ve demokrasi güçleri ödemektedirler.

Faşist terörün amacı provokasyon ve kargaşa yoluyla toplumda şaşkınlık ve bezginlik yaratarak, «otorite» avazeleri altında bir dizi komployla iktidarı ele geçirmektir.

CHP yöneticileri ise faşizmi bir avuç maceracının hevesi diye göre göre bu acı noktaya gelmişlerdir. CHP tarihten ve günümüz olaylarından ders almamıştır.»

TSİP Genel Sekreteri «Faşizme karşı demokrasiyi savunan güçlerin, vakit geçirmeden etkin ve kapsamlı bir şekilde, somut hedefler ve programlar etrafında birleşmelerini istemiştir.

demokrasi ve halk düşmanlarına mesruluk kazandırma girişimleri ise kitlelerin nezdinde mesruluğunu yitirecektir.

Faşizm barışçı olamaz, çünkü barış ve demokrasi faşizmin boğulacağı tek yerdir. MHP'nin telaşı üzerine gidilmelidir.

«Partilerarası Diyalog» ve Sosyal Demokrasi

Partilerarası diyalog üzerine son günlerde yine bolca söz edilir oldu. Mesele öylesine konuluyor ki, sanki partiler diyalog kursa, ortalık o anda güllük güllüstanlık olacak! Sosyal demokrasi de kendini bu havaya kaptırmış görünüyor. Ecevit, «her derde deva» diyalog için hazır olduklarını açıklarken, gerginliği seçimlere dek sürdürmek niyetinde olan Demirel, burjuva partileri arasındaki kayıkçı düşüşünün bu işe yaradığını bildiği

için, «şapla şeker karıştırılmaz» diyor. Tabii böylesi bir diyalog havasından en kârlı çıkan da faşist Milliyetçi Hareket olmakta.

Sosyal demokrasi, «diyalog» konusundaki görüşleriyle, anti-faşist mücadeledeki tutarsızlığını bir kez daha ortaya koymaktadır. Faşist saldırıların kaynağı bizzat Genel Başkanları'nın ağızından ve isim vererek açıklandığı halde, sosyal demokrasi bugün faşist partiye elini uzatmaktadır. Faşist Milliyetçi Hareket'in meşrulaşma çabalarına, böylece göz göre göre alet olmaktadır. Faşist hareketin tecrit edilmesi yönünde çaba harcayacağı yerde, bunun tam aksini yapmakta, onu âdeta kayırmaktadır. İçişleri Bakanı'nın Amasya'daki olaylardan sonra yaptığı açıklamalar, bunun ibret verici bir örneğidir. Sosyal demokrat Bakan'a bakılacak olursa, MHP de «anarşinin kurbanıdır», «anarşi içine çekilmek istenmektedir!» İşte MHP'nin kendine takmak istediği maske tam da budur.

Oysa, faşist hareketin yasadışı olduğu gün gibi ortadadır. Yıllardan beri sistemli, planlı bir şekilde sürdürülen faşist terörün faşist Milliyetçi Hareketten kaynaklandığını dünya alem bilmekte ve görmektedir. Bunu bildiği ve bazen ima yoluyla, bazen de açıktan açığa dile getirdiği halde, sosyal demokrasi, faşist mihrakların üzerine yürüyeceği yerde, onu aklatma gayretkeşliğini göstermektedir. Kuzu postuna bürünme çabasındaki Milliyetçi Hareketin ekmeğine yağ sürmektedir. Kendi solundaki güçlerle anti-faşist platformda diyalog kurup, işbirliği yapacağı yerde, faşist parti de dahil olmak üzere burjuva partileriyle diyalogdan dem vurmaktadır.

Hele TRT'nin «diyalog» açık oturumunda CHP Genel Sekreteri'nin faşist partiyi «kardeş» ilan etmesi ve bundan medet umması, CHP'nin tabanı ve genel yönelimi açısından asla bağışlanmayacak bir gaftır. Ve sağ sosyal demokrasisinin faşizme ve gericiliğe taviz verme politikasının parti yöneticilerini uzlaşmacılıkta nerele kadar götürebileceğinin göstergesidir. Sosyal demokrasinin acizden kaynaklanan bu tutum hiç de aczin giderilmesine yaramaz. Tersine, aczi daha da derinleştirir.

Böylesi kaypak tavırlarla, faşist terörün önü alınmaz. Tersine, faşistlerin daha rahat at koşturmalarına zemin hazırlanmış olur. Buysa, günbegün sosyal demokrasinin daha da yıpranmasına yol açar. Bugüne kadarki gelişmeler bunu açık bir şekilde göstermiştir. Sosyal demokrasinin faşist partiye «kardeş» elini uzatması, faşist saldırganlık karşısındaki teslimiyetinin ifadesinden başka bir şey değildir.

Sosyal demokrasi, seçim meydanlarındaki anti-faşist vaatlerini unutmuş görünmektedir ama, oyunu aldığı emekçilerle kuracağı ilk «diyalog» da bunlar kendine fazlasıyla hatırlatılacaktır!

SODA İşçilerinin Mücadelesi Sürüyor

Mersin'de kurulu Soda Sanayi İşçilerinin mücadelesi sürüyor. Türkiye'nin en güçlü tekellerinden olan Şişe Cam Holding'i bir kaç ay gaze-

Soda işçilerinin Mersin mitingi

telere boy boy ilanlar vererek lokavt ilân etmiş ve soda işçilerini açlığa ittiğini yüzüzce açıklamıştı.

Soda işçilerinin mücadelesi bundan 18 ay önce başlamıştı. Çok düşük ücretlerle çalışan işçiler demokratik haklarını kullanarak ücret zammı istemişlerdi. Ancak, açgözlü tekeller Şişe Cam işverenleri, işçilerin üç beş kuruş zam isteklerini bile çok görmüştü. Bunun üzerine Soda işçileri greve çıkmışlardı ve grevi her türlü baskılara rağmen aylarca kararlı bir şekilde sürdürmüşlerdi. Ve bir çok sendika, demokratik örgüt, Soda işçilerinin grevi yanında yer alarak dayanışma göstermişlerdi. Soda işçilerinin grevini kıramayan işverenler bu kez lokavt ilan ederek 900'e yakın işçiyi aileleriyle beraber sokağa atmıştı.

İşverenlere en büyük desteği de «halkçı» CHP hükümeti sağlamıştır. Hükümet işverenin lokavt ilân etmesi karşısında sessiz kalmış, bu da yetmiyormuş gibi, ülkeye soda ithaline de izin vermiştir. Mersin limanına gelen soda gemileri boşaltıldıktan sonra sodanın nerelere gittiğini ise kimse bilmemektedir. Ancak, soda karaborsasının hareketlendiği gözden kaçmıyor.

Tekelci işveren, fabrikayı boşalttıktan sonra, işçilerin makinaları tahrip ettiği yolunda söylentiler çıkartarak kendilerini haklı göstermeye çalışmıştır. Tüm bunların yanında Şişe Cam tekeline bağlı fabrikalardan üç beş kuruşla aldatılan iki yüz civarında işçi Soda fabrikasına gönderilerek bazı bölümlerin çalıştırılmasına sağlamıştır.

Şişe-Cam tekeli ve CHP hükümeti elele vererek 900 soda işçisini hiçbir kural, yasa tanımayarak sokağa atmışlardır. Ancak, işden atılmak da Soda işçilerini mücadeleden döndürememiştir. İki ay önce Soda işçileri ve demokratik kitle örgütleri ortaklaşa olarak Mersin'de büyük bir miting yapmışlardı. Hükümet yine sessiz kalınca bu kez de Soda işçileri çoluk çocuk Ankara'ya doğru yürümüşlerdir. Ancak, Ankara kapılarına geldiklerinde bu kez de sıkıyönetim Soda işçilerinin yolunu kesmiştir.

Soda işçilerinin 18 aylık şanlı direnişi işçi sınıfımız tarihinin sayfalarına eklenmiştir. Soda olayı CHP hükümetinin kimden yana olduğunu da bütün açıklığıyla ortaya sermiştir.

«Tam Gün Yasası»nın Zorunlu Uygulamasına Geçildi

9 Temmuz tarihinden itibaren sağlık hizmetleri alanında Tam Gün Çalışma yasının uygulanmasında yeni bir evreye giriliyor. Artık kişisel kazanç sağlayıcı mesleki faaliyette bulunanlar, bir de kamu görevlerinde çalışıyor görünüp, devletten onbinlerce lira maaş alamayacak. Artık kamu sağlık kurumlarının geniş tıbbi araç ve yatak olanaklarının kirli ve dalevereli yollarla birer «sağlık tüccarı» haline gelmiş kişilere peşkeş çekilmesine dur denilmeye çalışılacak.

Sağlık hizmetlerinin halk yararına iyileştirilmesinde olumlu bir ilk adım olan Tam Gün yasasına karşı, egemen sömürücü güçlerin sağlık hizmetleri alanındaki uzantılarınca koparılan yaygaraların daha da yoğunlaşarak sürdürüleceği açıktır. Daha yasa tasarısının meclislerde görüşülmesinden önce başlayan bu karşı çıkışlar, bilindiği gibi kimi Üniversitelerde konunun Anayasa Mahkemesi'ne götürülmesine kadar vardırılmıştır. Tüm bu çabaların bir sonuç vermemesi üzerine şimdilerde «halkın sağlığını tehdit»e kadar varan yeni mücadele yöntemleri geliştirilmektedir. Tam Gün yasası kapsamında çalışmayı kabul etmeyerek kamu kuruluşlarındaki görevlerinden ayrılan doktorlar vesile edilerek, hastanelerin doktorsuz kalacağı, böylece kamu kurumlarında sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde büyük zorluklarla karşılaşılacağı iddiaları öne sürülmektedir.

Bir kere, yasaya karşı çıkan doktorların istifası, gösterilmeye çalışıl-

dığı gibi bir olumsuzluk değil, tam tersine, sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi yolunda kayda değer bir olumluluktur. Egemen sömürücü güçlerle aynı toplumsal konumda bulunan, çıkarları ve yaşantıları parabalaları ile bütünleşen bu kişilerin halkın sağlığının iyileştirilmesi gibi düşünceleri olmayacağı açıktır.

Tam Gün yasasıyla ilgili olarak önümüzdeki dönemde gerçekleşebilecek asıl olumsuzluk ise, yasanın halk sağlığını iyileştirmeye yönelik gerçek amacını özümlememiş ya da özümlemeye niyetli olmayan unsurlarca başvurulacak yozlaştırma ve engelleme girişimleridir. Kariyer ve mevki hesapları ile veya «dimyata pirince giderken, evdeki bulgurdan olma» kaygusu ile kamu kuruluşlarındaki görevlerini tercih eden bu kişiler Tam Gün yasasının kısa bir süre sonra «Osmanlı yasağı»na dönüşeceği hayalleri ile avunmaktadırlar. 9 Temmuz tarihinden itibaren yürürlüğe giren zorunlu uygulamanın bir yıl daha ertelenmesi talepleri bu hayal ve avuntuların alenen dile getirilmesinden başka birşey değildir.

Tüm bu yaygaraların boşa çıkarılması, muhtemel olumsuzlukların giderilerek yasa ile öngörülen yararların gerçekleşmesi için, halktan yana tavır alan doktorlara, sağlık elemanlarına ve onların örgütlerine gelecekte de büyük görev ve sorumluluklar düşmektedir. Bir yandan halkın sağlık kurumlarından daha etkin ve ileri düzeylerde yararlanabilmesi için fedakârca, samimi ve disiplinli bir çalışma ortamının geliştirilmesine gayret edilmeli, diğer yandan ise çıkarıcı çevrelerin demagojik iddiaları boşa çıkartılarak yasaya tizlikle sahip çıkılmalıdır.

Yasanın çıkarılmasında ve geri ci güçlere karşı savunulmasında şimdilik halktan yana bir tutum içinde olan Sağlık Bakanlığı'na da bundan böyle önemli görevler düşmektedir. Bunların başında ise yasanın denetlenmesinde titizlik gösterilmesi, özellikle kimi sağlık elemanları aleyhine getirilen eşitsiz uygulamaların giderilmesi gelmektedir.

Tam Gün yasası 2000 kişiye bir doktor düştüğü, sağlık kurumlarının araç, yatak sayısı ve eleman açısından son derece yetersiz düzeyde olduğu ülkemizde, sağlık hizmetleri alanında yapılması gerekli düzenlemelerin sadece ilk —ve hem de eksik— adımlardan birisidir.

Hastanelerin araç, yatak ve eleman ihtiyaçlarının gerekli standartlara kavuşturulması ve halkın bu kurumlarda parasız tedavisinin sağlanması, ülke dışına doktor göçünün önlenmesi, iyileştirici hekimliğin yanı sıra halk sağlığını koruyucu hekimliğin geliştirilmesi gibi diğer pek çok hedef ve talepler, çözüm bekleyen sorunlar olarak önümüzde durmaktadır. Bu hedeflerin gerçekleşmesinde de halkımızın ve halkımızla bütünleşen sağlık elemanlarının mücadelesiyle yeni yeni mevziler kazanılacağı kesindir.

KEYK Toplantısı Moskova'da Yapıldı

Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi KEYK'in 33. Olağanüstü toplantısı 26-28 Haziran tarihleri arasında Moskova'da yapıldı. Konsey üyesi 10 Sosyalist ülke yanında, kuruluşla özel bağlantıları olan Yugoslavya, Finlandiya ve Meksika'dan delegasyonların da katıldığı toplantıya, ayrıca Angola, Afganistan, Güney Yemen, Irak, Mozambik ve Etyopya temsilcileriyle B.M. Avrupa Ekono-

mik Komisyonu Heyeti ve B.M. Genel Sekreteri de davetli olarak gelmişlerdi

Üye ülkeler başkanları toplantıda, stratejik ekonomi sorunlarını, gelecek 10 yıldaki işbirliğini ilgilendiren ve halkların yaşam düzeyini yükseltmeyi, enerji kaynaklarının kullanımını kapsayan sorunları görüştiler.

Konsey çalışmalarının açılışını SSCB Devlet Başkanı A. Kosigin yaptı ve Leonid Brejnev'in mesajını da iletti. L. Brejnev mesajında sosyalist ülkeler ortaklaşasının, dünyanın en dinamik, en duyarlı ve alabileceğine gelişmeye dönük ekonomik gücünü oluşturduğunu belirtiyordu. Nitekim dünya nüfusunun % 10'unu teşkil eden Konsey üyesi 10 ülke, hâlen dünya sanayi üretiminin üçte bi-

rini sağlıyor (bu oran 1950 yılında % 18 idi).

Sosyalizmin temel amaçlarından birinin halkın yaşam düzeyini yükseltmek olduğu belirtilen mesajda, SSCB Yüksek Prezidyum Başkanı, KEYK üyesi ülkelerin ekonomik ilişkilerindeki demokratik niteliği vurguluyordu.

Toplantıda KEYK üyesi ülkelerle diğer davetli ülkeler delegeleri, bu uluslararası örgütün sağladığı karşılıklı yardımlaşma ve eşitlik olanaklarını bir kez daha belirtirlerken, B.M. temsilcileri de, KEYK'in gelişme yolundaki ülkeler için taşıdığı büyük önemin altını çizdiler.

Sovyetler Birliği Devlet Başkanı A. Kosigin, yakacak, enerji ve hammadde sağlanmasının, yaşadığımız dönemin en canalıcı sorunlarını oluşturduğunu; KEYK ülkelerinin bu soruna, güçlü planlamaları ve işbirliği sayesinde özel bir biçimde yaklaşabildiğini söyledi.

İçinde bulunduğu beş yıllık plan döneminde SSCB, Sosyalist ülkelere 370 milyon ton petrol, 46 milyon ton çeşitli petrol ürünü, 88 milyar metre-küp gaz, 64 milyar kwh elektrik enerjisi sağlamış bulunuyor ve bu sayılar bir sonraki beş yıllık dönemde % 20 oranında arttırılacak.

A. Kosigin, ihtiyaçların karşılanması için sorunlara artık daha ziyade niteliksel yönleriyle yaklaşıldığını, yani kaynakların daha rasyonel kullanımına, yeni enerji kaynakları ve yeni maddeler bulmaya yönelindiğini bildirdi.

Küba'da kurulacak yeni nükleer santral, bu uzak ülkeyle mevcut diğer geniş enerji olanaklarını bütünleştirmeye yarayacak.

KEYK'in 33. toplantısında, üye ülkelerin ulusal ekonomileri ve aralarındaki alışveriş yapısal yönden daha iyi hale getirme yolları incelendi. Sovyet Devlet Başkanı, SSCB'nin diğer Avrupa ülkelerine çevre, enerji ve ulaşım sorunlarını birlikte incelemeyi önerdiklerini de hatırlattı.

Toplantı sonunda çeşitli anlaşma belgeleri imzalandı ve konsey üyeleri, Vietnam için özel bir yardım programı kabul ettiler.

Bir Trajedinin Üzerindeki Suskunluk

Diktatör Somoza'ya karşı Sandinista Cephesi'nin özgürlük mücadelesi sürüyor. Gerillalar her geçen gün yeni mevziler kazanırken Somoza'ya bağlı Ulusal (!) Muhafızlar da yabancı kaynaklı uçaklar ve silahlarla ülkede ölüm saçmaya devam ediyorlar. Yalnızca Başkent Managua'da üç haftalık olayların bilançosu on binden fazla ölü, on binlerce yaralı, 120.000 dolayında mülteci idi.

Ölüm saçan savaşını tek başına sürdürmeye çalışan Somoza daha hâlâ ülkenin başında kalacağını, kaya gibi sağlam olduğunu söylüyor. Uçaklarını başkentten yoksul mahalleleri yerle bir etmeye yolluyor. Diktatörün Amerikan ve İsrail yapısı savaş araçları arasında napalm bombaları da var.

Managua çevresindeki yollarda erkek kadın ve çocuklardan oluşan uzun kabileler görülüyor. Aralarından yaklaşık yüzbinini Costa Rica mülteci olarak kabul etti. Diğerleri başka yerlere gidiyor. Somoza saldırılarından kaçan bu insanların Costa Rica'da hemen kurulan mülteci kamplarında yaraları sarılıyor. Tek umutları, en kısa zamanda ülkelerinin özgürlüğe kavuşması.

Mülteci kamplarının güneşten kavrulan çadırları altında erkek az. Çünkü savaşıyor onlar. Kadınlar, çocuklar ve yaşlılar yoksulluk ve umut içinde bekliyorlar.

Buna karşılık, Nikaragua'lı göçmenlerle ilgili bir suskunluk hüküm sürüyor kapitalist dünyada. Vietnamlı göçmenler için şimdi gözyaşı dökenler, Nikaragua'lılara gelince üstlerine ölü toprağı serpilmişcesine suskun ve kayıtsızlar.

DOSTLUK İŞBİRLİĞİ-TALAN ORTAKLIĞI

GÜLGÜN TEZGİDER

Karşılıklı Ekonomik Yardım Konseyi'nin 23. dönem toplantısı geçtiğimiz günlerde Moskova'da yapıldı. KEYK'in 30. kuruluş yıldönümünün kutlandığı toplantının yapıldığı sıralarda emperyalistler de Tokyo'da biraraya geldiler.

Tokyo'daki zirve, her zaman olduğu gibi, birbirinin kuyusunu kazan, ama çıkarları gereği kenetlenen emperyalistlerin, ekonomik bunalımın derinleşmesine paralel kıvranlıklarına ve geriledikçe artan saldırganlıklarına sahne oldu. Moskova'daki KEYK toplantısı ise, üye ülkelerin ulusal özellikleri ve enternasyonal çıkarları uyumlu, gönüllü, karşılıklı yarar getirecek şekilde birleştirdikleri, çalışmaların gerektirdiği gelişme ve değişikliklere uygun olarak mükemmelleştirilmesi için anlaştıkları bir platform oluşturdu. Kısaca, Tokyo'da kapitalizmin kaçınılmaz sonu geciktirilmeye çalışılırken, Moskova'da sosyalizmin yaratıcılığı ve gücü sergilendi.

Emperyalistlerin derinleşen ekonomik bunalımın ve bu arada canalıcı petrol krizinin zorlamasıyla gerçekleşen zirvesinde, bu kez de ayakta durabilme planları yapıldı. Ekonomik ve politik «işbirliği» ile sosyalist sistem karşısında durdurulmaz gerilemelerini saklama, bilimsel ve teknolojik gelişmeyi zorbalığa alet etmenin yeni yolları araştırıldı.

Tokyo zirvesi, emperyalistlerin çaresizliğini bir kez daha gözler önüne sererken, KEYK toplantısı onu aşkın üye kardeş ülkenin 450 milyon insanına daha ileri bir yaşam düzeyi, bilimsel-tekniik gelişmelerde daha ileri bir aşama ve nihayet kardeş halklar arasında daha derinleşen dostluk ve işbirliği getirdi. Büyüklüğüne ve gelişme düzeyine bakılmaksızın her üye ülkenin eşit oya sahip olduğu KEYK'in kardeş ülkelerin hayatın tüm alanlarında, çok yönlü ilerlemesinde sağladığı somut, maddi katkıyla vazgeçilmez önemi Moskova'daki toplantıda bir kez daha kanıtlandı.

KEYK toplantısı sosyalist ülkeler arasında uluslararası işbölümünün üstün bir örneğini oluştururken, bu işbirliğinin üretilen, geliştirilen, kardeşçe paylaşılan maddi değerlerin, bilimsel-tekniik ilerlemenin ötesine, kardeş halklar arasındaki derin dostluk ve dayanışma duygusuna, barış dâvasının kökleşmesine uzanan gücünü ve boyutlarını sergiledi.

KEYK toplantısı, yalnızca üye kardeş ülkelere değil, tüm dünya halklarına sosyalizmin yeni kazanımlarını getirdi. KEYK'le ilişkileri ekonomik bağımsızlığı kazandırıcı ve güçlendirici gelişmeler yaratan emperyalizme bağımlı geri ülkelerin emekçileri, dünyanın barış yanlısı tüm güçleri için KEYK toplantısı önemli bir adım oluşturdu.

Tokyo zirvesi emperyalistlerin talan ortaklığının bir başka örneğini verirken, Moskova toplantısı KEYK ülkeleri arasındaki dostluk, karşılıklı yarar ve eşitliğe dayalı işbirliğinin canlı ifadesi oldu.

DÜZELTME: Geçen haftaki dış yorumumuzda yanlış anlamaya yol açabilecek bir dizgi hatası olmuştur. 6. paragrafta 6. ve 7. satırlarda «Dorukta emperyalist büyüklerin bu konuda anlaşmış olmaları için hiç bir neden de yoktur» cümlesinde «anlaşmış olmaları» ibaresi «anlaşmamış olmaları» olacaktır. Düzeltir, özür dileriz.

Nikaragua'da Terör

Somoza'nın paralı askeri ABD emperyalizmine son görevini yerine getiriyor! Ne var ki, emperyalizme usaklıkta sonuna dek direnmek de halk düşmanı diktatöre kâr etmiyor. ABD'li efendisi, Somoza'ya başkanlıktan çekilmesini önererek artık hizmetine ihtiyacı kalmadığını bildirdi.

Vietnamlı Göçmenler Sorununun Yankıları Sürüyor

Vietnamlı göçmenlerin dramatik durumu dünya gerici çevrelerinde sömürülmeye devam ederken, sosyalist ülkeler yanında ilerici çevre ve örgütler, sorunun gerçek nedenlerini yansıtmaktan geri durmuyorlar.

Örneğin Fransa'nın en büyük işçi sendikası CGT, insancıl duyguların emperyalist siyaset aracı yapılmasını mahkûm eden bir bildiri yayınladı. Bildiride özetle şöyle deniyordu: «Vietnam'ın bugün içinde bulunduğu dramın, önce Japonya işgalcilerine, sonra Fransa sömürgeciliğine ve nihayet Amerikan emperyalizmine karşı zor savaşlara göğüs germekle ve bu cesur halkın kurtuluşu için verdiği mücadeleyle geçen korkunç elli yılın sonuçları olduğunu söylemekten asla yılmayacağız. Kısa bir süre önce meydana gelen Çin saldırısının, durumu daha da karmaşıklaştırdığı kesindir.

«30 yıllık sıcak savaştan çıkan Vietnam halkını, yorulmak bilmez bir çalışma ve özveriler bekliyordu. Bu koşullarda yaşamak istemeyenlerin ve rahata alışmışların ülkeyi terk etmek istemeleri anlaşılabilir şeylerdi. Bu isteği belirttiklerinde, Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti, B.M. Göçmen Yüksek Komiserliğine başvurmuş ve göçmenlerin güvenliklerini sağlamak üzere aralarında anlaşma yapılmıştı. Ancak bugünkü durum, göçmen olan bu kişilerin geleceklerinin tam bir kaosa dönüştüğüdür.

«CGT, Vietnam ile B.M. Göçmen Yüksek Komiserliği'nin yaptığı anlaşmanın derhal uygulanmasını talebeder. Ayrıca, karşı karşıya olduğu sorunların üstesinden gelmesi için Vietnam'a yardım zorunludur. ABD hükümeti, 27 Ocak 1973'de Paris'te imzaladığı Barış Anlaşması'nın özellikle 21. maddesine uymalıdır. Bu maddeye göre ABD, Vietnam ve tüm Çin Hindi'nde savaş yaralarını sarımayı, yıkıntıları onarmayı ve zarar-

ların tümünü ödemeyi taahhüt etmiştir.»

Diğer yandan, Fransız Komünist Partisi de bir bildiri yayınlayarak, Vietnam'a karşı emperyalistlerin giriştiği siyasi operasyonu ve anti-komünist propagandayı yermi. Vietnam'da savaş ve savaş sonrası gerçeklerinin ortaya konduğu bildiride, baş sorumlu ABD ve Fransa'nın gözlerden saklanmaması, kısa süre içinde ABD'nin, göçmenlerin büyük bir bölümünü Amerikan topraklarında yerleştirmesi için tüm ülkelerin baskı yapması isteniyordu.

Fransa'daki komünist ve ilerici aydınlar ise bir çağrı yayınlayarak, insancıl duyguları, politikacıların amaçlarına alet etmek suretiyle sömürönlere karşı yaygın mücadele verilmesini istediler.

Diğer yandan, kısa bir süre önce toplanan Tokyo zirvesinde, caniler kurbanlarını suçladılar. Vietnam'a karşı siyasi operasyon talebi özellikle ABD, Japonya ve Fransa'dan geldi! B.M. Genel Sekreteri'ni, Vietnam'ı suçlu duruma düşürecek şekilde bir konferans düzenlemeye zorladılar. Carter, «Göçmenlerin Vietnam, Laos ve Kamboçya'dan kaçışı, barışı tehdit etmektedir», diyebilme küstahlığını bile gösterdi. Amerikan uçaklarının attığı bombalarla Vietnam topraklarında 22 milyon kraterin açıldığını unutturabileceğini sayıyordu herhalde...

Ne varki, dünyanın göçmenler sorununa yaklaşımı, Vietnam'ın talebettiği biçimde gelişiyor.

B.M. Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Çin-Hindi ülkelerindeki göçmenlerle ilgili olarak uluslararası konferansın 20-21 Temmuz tarihlerinde Cenevre'de toplanacağını açıkladı. Bakanlar düzeyindeki konferansa, B. Milletler'in davetlisi olarak gelecek Vietnam'la birlikte 60 ülke katılacak. Eğer isterse SSCB de konferansta bulunacak.

K. Waldheim'in belirttiğine göre Güney-Doğu Asya'da halen 300.000 göçmen var ve bu sayı her ay 10.000 dolayında artıyor. Soruna yaklaşımın insancıl olması gereğini vurgulayan Genel Sekreter, çözümün somut ve hemen uygulanabilir olmasını dilerken, dünya üzerinde başka ülkelerde de göçmen sorununun ciddi olarak mevcut olduğunu belirtiyor.

FORTEKİZ

Hükümet Bunalımına Çare

Portekiz'de ekonomik güçlükleri fırsat bilerek başkaldıran gerici, demokratik rejime saldırısını sürdürürken Haziran ayı başlarında yapılan Portekiz Komünist Partisi Kongresi'nde Genel Sekreter Alvaro Cunhal, ülkenin politik, sosyal ve ekonomik durumundan söz ederken, sağdan gelen sürekli saldırılara rağmen, halkın demokratik özgürlükleri korumada başarılı olduğuna işaret etmiştir. Cunhal, şimdiki ve önceki hükümetlerin büyük işletmeleri eski durumuna getirerek ekonomik durumu kötüleştirdiklerini, toprak reformu-

nu engelleyerek binlerce insanı işsiz bıraktıklarını, hayvan sürüleri ve ürünlerin tahrip olduğunu, sonuç olarak gıda maddeleri ithalinin yükseldiğini belirtmiştir.

Gericilerin saldırıları karşısında Portekiz Komünist Partisi, sosyalistleri, komünistleri ve tüm diğer demokratları Pinto Hükümeti politikasına alternatif yaratmak için anlaşma zemini aramaya çağırıyor. Ülkenin içinde bulunduğu bunalımdan kurtarılması için komünistler demokratik bir program hazırladılar. Bu programda demokratik rejimin kalıcılığı ve ilerici Anayasa'nın teminat altına alınması, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması, emekçilerin ve orta sınıfların yaşama koşullarını geliştirici ve iyileştirici bir ekonomik politika uygulanması, silahlı kuvvetlerin birliğinin gözetilmesi, ulusal birliğin ve ülkenin bölgesel bütünlüğünün korunması, tüm dünya ulusları ile dostluk ve işbirliği ilişkilerinin kurulması önerileri yer alıyor. Bunların yerine getirilmesi için Komünistler BİRLİK'te daha önce de haber verdiğimiz gibi Meclis'te çoğunluk desteğine sahip olmayan ve geçen ay istifaya zorlanan Mota Pinto hükümeti yerine ülkenin en büyük dört partisinin oluşturacağı, demokratik, anayasa ve yasalara saygılı bir politika izleyecek geçici bir hükümetin derhal kurulmasını istiyorlar. PKP yöneticileri, Partinin böyle bir hükümete katılmaya hazır olduğunu belirtiyorlar.

kısa..kısa..kısa

MEKSİKA — GENEL SEÇİMLER

Meksikalılar 1 Temmuz'da milletvekili genel seçimleri için sandık başına gittiler.

Seçim kampanyasının en önemli özelliği, 33 yıldan bu yana ilk kez resmen seçimlere katılan Meksika Komünist Partisi'nin ve sol koalisyonun varlığı oldu. Bu koalisyonu, Meksika Halk Partisi (PPM), Sosyalist Eylem ve Birlik Hareketi (MAUS), Devrimci Sosyalist Parti (PSR) oluşturmuştu.

Seçim kampanyası sırasında sağcılar, sol koalisyona karşı çeşitli karalamalara giriştiler ve hattâ şiddet hareketleri tezgahlamaya çalıştılar. Anti-komünizm adına yapılan bu engellemeler başarısız kaldı ve gerek Komünist Parti (PCM), gerekse müttefiki sol koalisyon, kampanyayı son derece hareketli ve yepyeni bir mücadele gücüyle donanmış biçimde sürdürdüler.

YUGOSLAVYA — TİTO - MARCHAIS GÖRÜŞMESİ

Yugoslav Devlet Başkanı J. Tito ile Fransız Komünist Partisi Genel Sekreteri G. Marchais arasında 2 Temmuz'da Yugoslavya'da bir görüşme yapıldı. Bu görüşme, özellikle Detant, bağımsızlık, işbirliği, özyönetim, bağlantısızlar hareketi gibi güncel sorunlara ayrılmış olmasından ötürü önemliydi. J. Tito'nun davetlisi olarak Yugoslavya'ya giden G. Marchais, Avrupa ve Akdeniz'i ilgilendiren konularda her iki ülke komünistlerinin ortak çalışma yapabileceklerini söyledi.

AVRUPA — ASKERİ GÜÇLERİN DENGELİ İNDİRİMİ ÖNERİLİYOR

Sovyetler Birliği ve diğer Varşova Paktı üyesi ülkeler Viyana'da NATO ülkeleriyle yaptıkları görüşmelerde Avrupa'daki askeri güçlerin ve silah üretiminin azaltılmasını, Varşova Paktı ve NATO'nun karşılıklı olarak mevcut askeri güçlerini 700.000 kişiye indirmelerini önerdiler. Böylece Avrupa'nın merkez bölgesinde üslenmiş silahlı asker sayısında 400.000 kişilik bir azalma olacak. SSCB, DAC, Polonya ve Çekoslovakya delegasyonlarının bu önerisine azaltmanın biçimleriyle ilgili ve her iki taraf için makûl anlaşma yolları da eklenmiş bulunuyor.

AFRİKA — ZİMBABWE YURTSEVER CEPHESİNE DESTEK

Sınır komşuları Angola, Zambiya, Tanzania, Mozambik, Botswana ve Nijerya'nın Dışişleri Bakanları ortak bildiri yayınlayarak, ilerici ülkelerden Rodezya'daki yasadışı rejime karşı silahlı mücadele veren Zimbabve Yurtsever Cephesi'ne daha fazla maddi ve diplomatik destek sağlamalarını istediler.

FORTEKİZ'İN ESKİ SÖMÜRGELERİ...

Eski Portekiz sömürgeleri, Angola, Mozambik, Gine-Bisau, Cape Verde adaları ile Sao Tome ve Principe başkanları Luanda'da biraraya geldikleri Konferans'ta, ülkelerinde yapılan sosyo-ekonomik reformların anti-emperyalist karakterini vurguladılar.

Sosyalist Hareketin Birlik Üzerine Zorunlu

Türkiye sosyalist hareketinin bölünmüşlüğü ve genel devrimci-demokratik mücadele güçlerinin dağınıklığı kuşkusuz ki, sosyalist hareketin birliği ve solun işbirliği politikalarını gündemde sürekli olarak diri tutmamızı gerektiriyor.

TSİP, birlik konusundaki ilkelerini görüşlerini, yöntemlerini, Kongre Kararlarıyla, diğer Parti belgeleriyle, Parti yöneticilerinin kitlelere açık konuşmalarıyla, Partiyi bağlayan yayın organlarındaki yazılarla yıllardır ayrıntılı olarak açıklamıştır.

BİRLİK KİTLELERİN SOMUT SİYASAL ÖZLEMİ OLMUŞTUR

TSİP'in birlik konusunda sürdürdüğü kararlı politikalar, bugüne değin kendi dışından karşılaştığı tüm olumsuzluklar karşısında takındığı bilimsel tutumlar istikrarlı bir bütün oluşturur. Ve bu prensipli, tutarlı politika artık kitlelere malolmaya başlamıştır.

Böylece herkes görmüştür ki, TSİP, birlik konusunu kendi subjektif görüşü olarak getirmemiştir. Birlik ve birliktelik sorunları, gerek Türkiye sosyalist hareketinin gerekse genel devrimci-demokratik mücadelenin en önemli gereksinimlerinden doğmaktadır.

Özellikle sosyal demokrasinin iflasıyla ve bir kısım kitlelerdeki sosyal demokrat gözbağının kalkmasıyla birlikte, birlik sorunu bugün daha geniş ileri halk güçlerinin somut bir özlemi ve beklentisi hâline gelmiştir. Bugünkü koşullarda sosyalist hareketin bölünmüşlüğüne sürüyor olması kitlelerin birlik isteklerinin haklılığını göstermektedir.

TSİP dışındaki bazı sosyalist siyasal çevreler, uzun yıllar TSİP'in birlik çabalarını bir «zaaf» belirtisi olarak görmüşler ya da öyle görmeyi, hiç değilse tabanlarına öyle göstermeyi yeğlemişlerdir.

Ama birlik sorununu kabul etmeyen, birlik ihtiyacını şu ya da bu şekilde reddeden sözkonusu sosyalist siyasal çevrelerin, bu olumsuz tutumları, onları «esenliğe çıkarmaya» ve kendilerini hareketin merkezi siyasal otoritesi kılmaya yetmemiştir. Tersine, sosyalist hareketin bölünmemiş olduğunu söyleyerek kendilerini öncül ilan edenlerin çıkmazları artmış, bu olgu bunalmalar şeklinde dışa vurmaya başlamıştır.

BİRLİĞİ REDDEDENLERİN ÇIKMAZI

Sosyalist hareketin bölünmemiş olduğunu öne süren, fakat kendilerini de sosyalist mücadelenin merkezi hâline dönüştüren bu çevreler kaçınılmaz olarak bunalmış içindedirler.

İşçi sınıfını, politik alanda kendi örgütlerinin temsil ettiğini söyleyerek, kendi partilerini biricik gören, bu iddialar, kendilerinden başka kimseyi inandırmayan, kitlelere güven veremeyen, hatta ileri emekçilerin tepkilerini çeken soyut ve grupçu kimlikleriyle iyice açığa çıkmıştır.

Bu nedenledir ki, bu çevrelerden birisi, yıllardır sosyalist birlik sorununu inkâr ettikten sonra, birlik diye bir sorunu tanımaya başlamış, fakat gene de kendini işçi sınıfımızın «tek ve gerçek temsilcisi», «biricik bilimsel sosyalist» partisi ilan etmekten vazgeçmediği için, birliğin yolunu kendi dışındaki bilimsel sosyalistlerin ona katılması olarak göstermiştir. Yani, sosyalist birlik diye bir sorun tanımamak için uzun yıllardır öncülük ve tek parti olma iddialarını yineleyen bu partinin «birlik» sorununu tanıdıktan sonraki yaklaşımı da olumlu değildir.

Fakat bu çizginin çarpık ve yanlış biçimde da olsa sosyalist birlik sorununu tanımasını gene de eskiye kıyasla bir gelişme diye niteleyebiliriz.

Sözkonusu, siyasal çizgi, ısrarla reddetmiş olduğu birlik sorununa şu ya da bu şekilde bir yaklaşım yaparken kendinden menkul öncülük iddiasını da korumakla yeni bir çelişkiye düşmüştür.

Sözünü ettiğimiz parti Türkiye İşçi Partisi'dir. TİP'iler sosyalist hareketin bölünmüşlüğüne inkâr eden ve kendilerini işçi sınıfı politik hareketinin «tek gerçek temsilcisi» diye tanıtan tutumlarını sürdürürken, birlik sorununun da var olduğunu söyleyerek çelişki içindedirler.

Öte yandan TİP Genel Başkanı Behice Boran, son teşkilat toplantısında solu bölünmüş göstermek isteyenlerin burjuvazi ve kimi «sol

görünümlü örgüt ve kişiler» olduğunu söylemiş, burjuvazinin solu parçalanmış göstermek için elinden gelen herşeyi yaptığını ifade ederek TİP'in tek doğru çizgi olduğunu öne sürmüş, bunun kendisini Türkiye'de ergeç kabul ettireceğini söylemiştir.

Bu sözler ile ertesi hafta yayınlanan Yürüyüş Dergisi'nin başyazısında dile getirilen «bilimsel sosyalist hareketin birliğini sağlamak mücadelesi» arasında pek bir uyum görmedik.

Bunun nedeni de, TİP'in birlik konusunda içinde bulunduğu teorik keşmekeş ve kavram kargaşasıdır. Bu kargaşa, zikzak ve çelişki zinciri ise TİP'lilerin kafasını karıştırmaktan başka birşeye yaramamaktadır.

TİP yöneticileri ya da yazarları bunu yaparken, aynı zamanda geniş kamuoyuna açık demecilerinde de büsbütün belirsizlik ve bulanıklık yaratacak beyanlarda bulunmaktadırlar. TİP'in son zamanlarda kamuoyu karşısında «birlik yanlısı» gözükmeye özel bir önem vermesinin nedenleri ise geçen hafta yayınladığımız TSİP mektubunda dile getiriliyordu.

Öte yandan, sadece kendisini «Marksçı-Leninçi ve enternasyonalci» gören, kendi dışındaki herkesi sapma kabul eden bir başka siyasal örgütlenme daha vardır. Bu parti de, bilimsel sosyalist hareketin bölünmemiş bulunduğunu, onun tek temsilcisininin, yegâne öncüsünün kendisi olduğunu öne sürmektedir. O partinin politikalarını yansıtan bir yayında, yakın zamanlarda yayınlanan bir yazıda da birlik ve birliktelik sorunlarına subjektif yaklaşım yeniden dile getirilmektedir.

TSİP'iler, Partilerinin savundukları birlik politikasının kapsamını bilimsel temellerini ve birlik konusunda TSİP'in koyduğu kategorileri çok iyi bilirler. Ama, öyle anlaşıyor ki, TSİP dışındaki bazı sosyalist çevrelere bu görüşleri bir kez daha hatırlatmakta yarar bulunmaktadır.

Böylelikle, TSİP dışındaki kimi çevrelerin, TSİP'in görüşleri konusunda spekülasyon yapmalarını temenni ederiz. Ola ki, kendileri TSİP'in birlik konusundaki görüşlerini ve yöntemlerini bugüne değin yeterince kavramamışlardır. Bu arkadaşlar birlik konusunun daha da önem kazanarak ileri kitlelerin somut talebi hâline gelmesinden sonra birlik sorununa eğilmek ihtiyacını hissetmiş olabilirler. Bu nedenle de TSİP'in savunduğu birlik görüşlerinin ne olduğunu pek de bilmeden, sadece birtakım yakıştırmalarda bulunmalardan kaçınmaları gerekir.

Hemen belirtelim ki, sınıf mücadelesinde birlik sorunu çok yönlü bir konudur. Egemen sınıflara karşı genel sosyal mücadelenin öncüsü ve belirleyicisi olan proletaryanın tüm sınıf güçlerinin birliği sorunu, sosyalistler için asıl önemli olandır.

İşçi sınıfının birliği deyince, başlıca iki mücadeleye alanı aklımıza gelir. Bunlardan birisi ekonomik mücadele alanındaki işçi sınıfının birliğidir. Bunu kısaca sendikal birlik diye adlandırabiliriz.

Sendikal birlik konusu, bu yazımızın kapsamı dışında kalmaktadır. Çünkü, biz sınıf mücadelesinde asıl belirleyici olan siyasal mücadele alanlarında proleter nitelikli olsun ya da olmasın tüm devrimci-ilerici siyasal güçlerinin birlik ve birliktelik sorunları üzerine vurgulamada bulunuyoruz.

GENEL OLARAK SOL'DAN NEYİ ANLAMAK GEREKİR

Bugün egemen güçlere karşı verilen genel devrimci-demokratik siyasal mücadelede yeralan çeşitli ağırlıklar taşıyan siyasal güçler bulunmaktadır. Bunlar arasında işçi sınıfı kapsamında sayacağımız akımlar bulunduğu gibi, işçi sınıfı dışı akımlar da bulunmaktadır.

Bu güçlerin hepsini birden genel olarak sol diye nitelendirebiliriz. Şu halde, genel sol terimiyle, tüm devrimci-ilerici siyasal çevrelerin

oluşturduğu yelpazeyi kastediyoruz. Bu yelpaze, Türkiye'nin politika arenasının sol kanadını oluşturmaktadır. (Emperyalizme ve tekelleri sermayeye karşı olmayan sağ sosyal demokrasiyi bu kapsamda görmemekteyiz.)

Sözünü ettiğimiz soldaki güçlerin, arasındaki görüş ayrılıkları ve bunların sınıf ya da zümre temelleri ne olursa olsun, onları birbirlerine bağlayan ortak hedefler vardır. Esasen onları solda kılın, ilerici kılın şey de, egemen sınıflar karşısındaki konumlarıdır.

● Sözünü ettiğimiz bu sol yelpazenin, birinci asgari ortak noktası sözkonusu çizgilerin anti-faşist olmalarıdır.

● Fakat, adı geçen siyasal çevreler sadece anti-faşist değil, aynı zamanda anti-emperyalisttirler de.

● Üçüncü olarak, bu çevreler yerli egemen güçlerin başını çeken tekelleri sermayeye karşıdır. Yani anti-tekelleridir.

Ve doğal olarak, bu güçler aynı zamanda tekelleri sermayenin diğer mütteliklerine ve bu arada feodal kalınlara da karşıdır.

Şu halde, soldaki siyasal örgütlenmelerin ve hareketlerin ortak özellikleri anti-faşist, anti-emperyalist ve anti-tekelleri olmalarıdır.

Yeri gelişmişken bir parantez açalım: solda bulunmayan birtakım liberallerin de ve sağ sosyal demokrasinin de —tutarsız ve yalpalamalı da olsa— faşizme karşı çıktıkları düşünülürse, soldaki siyasal güçleri karakterize eden ortak özelliğin anti-emperyalist ve anti-monopolist (anti-tekelleri) temeller olduğu söylenebilir.

SOLUN BİRLİKTELİĞİ DERKEN NE KASTEDİYORUZ

Bugün sözünü ettiğimiz Türkiye solu fazlasıyla dağınık durumdadır. Ama solda biri birine yakın değişik eğilimlerin belli sınıfsal ya da zümresel temelde birleşmeleri dahi, solun bir yelpaze durumunda bulunmasını, solda birden fazla örgüt ya da grup veya hareketin varolmasını önlemeyecektir.

Öyleyse, solda birden fazla siyasal örgütlenmenin, birden fazla siyasal akımın ya da eğilimin bulunması doğaldır. Sadece doğal değil, aynı zamanda kaçınılmazdır.

Değişik sınıfsal ya da zümresel eğilimleri yansıtan bu değişik akımların hepsinin birden tek bir siyasal parti çatısı altında toplanmaları mümkün değildir.

Zaten biz solun bölünmüşlüğü derken, solda birden fazla örgütlenmenin ya da akımın bulunmasını kastetmiyoruz. Aynı şekilde biz «solun birliği» derken, soldaki tüm siyasal akımların, örgütlerin vb. tek bir parti çatısı altında toplanmalarını da öngörüyor değiliz.

Evet, solda değişik siyasal terichlerin, akımların veya örgütlenmelerin bulunması doğaldır, kaçınılmazdır. Fakat doğal olmayan şey, bunların hepsinin ortak paydası olan anti-emperyalist ve anti-tekelleri... hatta şu anki en somut görev olan anti-faşist... ortak hedefler etrafında birleşememeleridir. Solun parçalanmış bölünmüş, dağınık olduğunu söylerken onun bir cephe birliğinden yoksun olduğunu belirtiyoruz.

Şu halde, solun birliğinden kasıt, faşizme, emperyalizme ve tekellerin egemenliğine karşı olan tüm siyasal güçlerin merkezi siyasal işbirliği, dayanışması ve ortak mücadelesidir.

İşte bu nedenle, dikkatli ve politikleşmiş unsurlar bilirler ki, TSİP, birlik konusunu işlerken, «sosyalist hareketin birliği» ve «solun birlikteliği» terimlerini kullanmaktadır. Gene bölünmüşlük olgusunu vurgularken, TSİP, «sosyalist hareketin bölünmüşlüğü», «solun dağınıklığı» terimlerini tercih etmektedir. Aradaki önemli ayırımı görmemeye imkân yoktur.

Şu halde «genel solun birliği» sorunu, işçi sınıfının merkezi siyasal otoritesi açısından bir ittifaklar sorunudur. Bu ittifaklar politikası, bugün soldaki siyasal akımlar iyice kristalleşip si-

İşçi ve Solun Birlikteliği Bu Hatırlatmalar

nıfsal temellerine oturunca, işçi sınıfı partisi ile çeşitli müttefik zümrelerin bir siyasal ittifakı sorununa dönüşecek, bir başka deyimle, mesele bir cephe konusu halinde somutlanacaktır. Özetle, solun birliği sorunu, şu anda ortak düşmana karşı siyasal işbirliği düzeyindedir. Ama sosyalist hareket bölünmüş olduğundan, solun birliği sorununda belirleyici olan şey sosyalist hareketin tek bir partide merkezleşmesidir. İşte buna sosyalist birlik diyoruz.

İŞÇİ SINIFI POLİTİK MÜCADELESİNİN BİRLİĞİ: SOSYALİST BİRLİK

Ortak hedefleri faşizm, emperyalizm ve tekelci egemenlik olan, bu üçlünün tüm gerici, sömürücü, anti-demokratik ve söven politikalarına karşı hâlen şu veya bu biçimde, şu ya da bu kapsamda, çeşitli değişik örgütlerle, yöntemlerle mücadele vermekte olan soldaki siyasal güçlerin belirleyicisi, hiç kuşkusuz işçi sınıfı politik hareketidir.

İlkesel ve teorik olarak her ülkede işçi sınıfının tek partisi vardır, tek politik hareketi bulunmaktadır. Ama dünya devrimci pratiği göstermiştir ki, bazı özgül ve geçici koşullarda, işçi sınıfının siyasal mücadelesi kapsamında bir dönem için birden fazla siyasal örgüt bulunabilmektedir. Gene aynı pratikler göstermiştir ki, ya bu partilerden bir tanesi doğru hattıyla ve politikalarıyla, diğerlerini saf dışı etmiş ve tek parti hâline dönmüştür, ya da mücadele sürecinde bir dönem için sayıları birden fazla olan ve aynı temelleri savunan partiler, belli bir aşamada aralarında tam ideolojik birlik sağlamışlar, örgütlerini birleştirerek, bilimsel sosyalist hareketin tek merkezi otoritesini oluşturmuşlardır. İkinci duruma örnek olarak Vietnam, Demokratik Almanya ve Polonya gösterilebilir. Şu andaki Meksika deneyi de yeni bir örnek teşkil etmektedir. İşte, TSİP, Türkiye'de sosyalist hareketin bölünmüş olduğunu söylerken, bugün ülkemizde genel doğrular ve teorik temeller itibarıyla bilimsel sosyalizmi savunan birden fazla parti ya da örgütlenmenin bulunduğunu belirtmektedir. Bu örgütlenmelerden hangisi çıkıp: «ben biricik partiyim, benim dışındakiler sapmadır, sosyalist hareketin birlik sorunu yoktur» diyorsa, ama kendisi de öncülüğü yerine getiremiyorsa, böylesi yargılar subjektif iddialardan öteye geçemez.

Mevcut sosyalist çizgilerin ortak ideolojik temelleri nelerdir: bilimsel sosyalizmin teorik temellerini benimsemişlerdir, bilimsel sosyalizmin sapma olarak gördüğü tüm akımları reddetmişlerdir, bilimsel sosyalizmi bugüne değin canlı bir şekilde sürdüren evrenselliği görmüşlerdir, dünya işçi sınıfı partilerinin platformunu ve bunun belkemiği (ana eksenini) olan Partinin misyonunu, dünya sosyalist sistemi öncülüğündeki dünya devrimci sürecini doğru olarak kavramışlardır, işçi sınıfının ulusal ve uluslararası çıkarlarını parça-bütün ilişkisi halinde değerlendirmişlerdir, işçi sınıfının seçkin uluslararası bilim merkezlerinin evrensel plandaki ideolojik katkılarını benimsemişlerdir vb... vb...

Fakat bütün bu genel doğrular ve ortak temeller, bilimin ve enternasyonalizmin kimi çizgilerce Türkiye'ye başarılı ve yaratıcı olarak uygulanmasına yetmediği içindir ki, bugün ülkemizde birden fazla sosyalist siyasal örgüt vardır. Genel doğruların, ülke özelinde somutlanması bunun da programda belirlenmesi, temel politikalarla güçlendirilmesi, güncel taktiklerle hayata geçirilmesi konusunda küçümsenmeyecek ayrılıklar sözkonusudur.

Başka bir deyişle, teorik doğrularda görüş birliği halinde olan, sapsmalarla karşı mücadele veren, işçi sınıfı biliminin ve enternasyonalizmin evrensel ilkelerini savunan değişik siyasal örgütlenmeler arasında, Türkiye koşullarının tahlilinde, parti programlarında, iktidar hedeflerinde, devrim ve mücadele cephesinin bileşiminde, ulusal sorunun bilimsel ve enternasyonalist

çözümünün nasıl olacağı konusunda, yani birçok önemli konuda aralarında yabana atılmayacak temel politika farklılıkları bulunmaktadır.

Şu halde, ülkemizde sosyalist birliğin sağlanması, yani bilimsel sosyalist hareketin merkezleşmesi ve tek merkezi otoriteye kavuşması için gene teorik temeller üzerinde, Türkiye sosyalist hareketinin ideolojik birliğini inşa etmek gerekir. Bu sağlanmadan, örgütsel birlik, birleşme ve ya da merkezleşme olamaz.

TSİP'İN İKTİDAR MÜCADELESİ VE SOSYALİST BİRLİK ANLAYIŞI

TSİP, burjuvaziye ve tüm egemen güçlere karşı bağımsız sosyalist siyasal mücadelesini, yani iktidar mücadelesini herşeyin önüne koymuştur. Bir işçi sınıfı partisinin ideolojik ya da örgütsel planda yapması gereken herşeyin yapılmasını, tüm siyasal çalışmaların gerçekleştirilmesini esas bellemiştir. Bu nitelikleriyle, TSİP şayet önümüzdeki süreçte, başka sosyalist örgütlenmelerle ideolojik birlik temelinde birleşme sağlanamazsa, hareketi kendi çatısı altında toplayıp merkezleştirmeye yönelik bir siyasal çalışmalar bütünlüğü ve buna uygun bir gelişme süreci içindedir.

TSİP kendi programının doğruluğuna ve geçerliliğine, buna dayalı temel politikalarının isabetliliğine inanmaktadır. Gene TSİP, Türkiye'de ideolojik çalışmaya en fazla önem veren ve yüksek ideolojik düzeyiyle, fedakarlığı ve militanlığı işçi sınıfı kolektiviteleri içinde bütünleştirmiş bir partidir.

Örgütsel bakımdan topyekün kolektiviteleri ve bu kolektivite içinde yeralan örgüt birimlerinin çalışmalarıyla, birinci derecede üretim, ikinci derecede yerleşim ünitelerine dönük örgütlenme modeliyle, işçi sınıfı partilerinin evrensel işleyiş ilkelerine olan titiz bağlılığıyla, siyasal mücadelenin çok yönlülüğüne ve sürekliliğine dayalı yöntemleriyle, ve bütün bunların oluşturduğu örgütsel bağımsızlığı ile, TSİP yeni parti'dir.

TSİP'in yüksek ideolojik düzeyi, bilimselliği ve örgütsel homojenliği, Parti üyelerinin Partililik anlayışı ve disiplini, militan çalışması onu önümüzdeki süreçte işçi sınıfı politik hareketinin tek merkezi siyasal otoritesi haline dönüştürecek bir perspektifin bugünkü temel güvencesidir. Ve yaşanan pratik göstermiştir ki, bu güvenceler her geçen gün daha da güçlenmektedir.

TSİP'in bu nitel güçlenmeleri ve nicel yaygınlaşması, aynı zamanda TSİP dışında kendisini «biricik parti, öncü parti» diye gören siyasal örgütlenmelerin programlarının geçersizliğinin ortaya çıkıyor olması, bu programlara dayalı birçok önemli politikalarının çıkmaza saplanması, bu çevrelerin bunalmı içine girmesi, buna karşılık TSİP politikalarının doğruluğunun hayat içinde her geçen gün daha da doğrulanması ile son zamanlarda hızlanmıştır.

BİRLİĞİN YOLLARINDAN BİRİSİ OLARAK ÖRGÜTSEL BİRLİK İÇİN İDEOLOJİK DİYALOG

Fakat bütün bunlara rağmen, TSİP, hiçbir zaman kendisi dışındaki sosyalist siyasal örgütlerin yöneticilerini deklase edip, saf dışı bırakmak, onların tabanlarındaki «sağlıklı unsurları» TSİP'e katmak ve hareketin merkezi otoritesinin yaratılmasını böyle bir perspektif üzerine kurmak tutumu ve niyeti içinde olmamıştır.

TSİP, sosyalist hareket içinde gördüğü TSİP dışı sosyalist çevrelerin yanlışlarını, eksikliklerini ve hatalı politikalarını görmekte, onları eleştirmekte, ilkesizlik noktalarını açığa çıkarmaktadır. Bu ideolojik mücadelenin amacı ise, o çizgilerin sağlıksız ve ilkesiz görüşlerden, eğilimlerden arınması, hatalarından kurtulması, böylece ideolojik birlik için elverişli zeminlerin ortaya çıkmasıdır.

Bir başka deyişle, TSİP, kendisi dışındaki sosyalist siyasal örgütleri yöneticilerinden arındırarak onları kendi Partisine katmak tutumu

içinde değildir. TSİP'in o çizgilerde öngördüğü arınma, ideolojik ve ilkesel arınmadır.

TSİP bunun da yolunu ideolojik tartışmalarla ve diyaloglarda görmektedir. Kendisi, doğrudan diyalog kurabildiği ve çeşitli sorunlarını tartışabildiği sosyalist çevrelerle, yayın yoluyla yazılı ideolojik mücadeleye ya da polemiklere girmemektedir. Bu yöntem ilkesel ya da pratik sorunların görüşmeler yoluyla çözümlenmesini, siyasal dostluğun ve işbirliğinin gelişme perspektifinin korunmasını öngörmektedir.

TSİP bugüne değin, sosyalist hareket içinde gördüğü siyasal çizgilerden direkt diyalog kurabildikleriyle bu tür ilişkiler içinde bulunmaya özen göstermiştir.

Ama sosyalist hareket içinde öyle örgütlenmeler de vardır ki, TSİP diyalog kurmak istediği halde, karşıdan gelen olumsuz ve grupçu tutumlar nedeniyle bu çabalar sonuç vermemiştir. TSİP böylesi durumlarda, ideolojik görevini yayın yoluyla açık yazılı eleştirilerle yerine getirmeyi kaçınılmaz görmüştür.

Örneğin, TSİP kurulmadan önce ve kurulduktan sonra, bugünkü TİP'in de en sorumlu mevkilerinde bulunan bazı eski TİP yöneticileriyle diyalog kurmak istemiş, fakat bu diyaloglar grupçu tutumlar nedeniyle sonuç verince, ancak o zaman, TİP'in geçmişinin yazılı eleştirileri yayınlanmıştır. Geçmişe sahip çıkan ve eskisinden hayli farklı bir programla yeniden kurulan TİP, henüz kendi geçmişini irdeleyen bu eleştirilerimizi yanıtlayabilmiş, ya da kendisini savunabilmiş, hiç değilse bir özeleştiri yapmayı göze almış değildir.

Gene yeni TİP kurulduktan sonra, yani TİP tekrar tüzel kişiliğe kavuştuktan sonra TSİP, iki parti arasında işbirliği olanaklarını kapatmamak için yeni TİP'in programını ve politikalarını eleştirme yoluna gitmemiş, işbirliği için 1975 seçimleri öncesinde diyalog kurmak istemiştir. TİP'in grupçu ve olumsuz tutumunun bir kez daha açığa çıkmasından sonradır ki, TSİP, yazılı eleştirilere geçmiştir. Önce onun 1975 seçim politikasını, Yürüyüş Dergisini, derginin o zamanki başyazarı Yalçın Küçük'ün görüşlerini eleştirmiş, daha sonra da TİP'in yeni programını ele alınmıştır. (TİP yönetimi bu eleştirileri de yanıtlayamamışlar, tersine zamanla sosyalist devrim tezinden vazgeçip hiçbir özeleştiri yapmadan ileri demokrasiye ya da sosyalist devrim öncesi demokratik bir aşamaya «yumuşak iniş» yapmışlardır. «Demokratikleşme İçin Plan» bunun son belgesi olmuştur.)

Buna karşılık, TSİP ile TİP arasında diyalogların kurulmuş olduğu aylarda, TSİP, gene TİP konusundaki eleştirilerini sözlü olarak iletmek yolunu seçmiş, yazılı polemiklere girmemiştir.

TİP'e karşı uygulanan bu yöntem başka bir sosyalist çizgiye de uygulanmıştır: «İleri demokrasi, ulusal demokratik devrim, program eleştirisi» vb., konularındaki TSİP görüşlerinin yayınlanmasından önce onların muhatabı olanlara karşı da aynı yöntem izlenmiştir. Ve sözkonusu eleştiri yayınlanmadan önce muhatablarına iletilmiş, görüşmeler yoluyla ideolojik diyalog ve tartışmaların sürdürülmesi önerilmiş, bu amaçla, aylarca beklenmiştir. İletilen yazılı metine 2 ay sonra cevap vermeyi kabul edip, bu yöntemi başlangıçta benimseyenler, sonra yeni bir mehil istemişler, bu mehil de kendilerine verilmiş, fakat sonradan ses seda çıkmayınca gerekli son uyarı da yapılmış, neticede eleştiri yayınlanmıştır. Bütün bu süreç eleştirinin yayınlanmadan önce 8 ay bekletilmesi gibi sabırlı bir politika içermiştir.

Butun ou tutumlar ve yöntemler, sosyalist hareketin birliğini gözetken prensipli tavrıdır.

TSİP İDEOLOJİK DİYALOGA AÇIKTIR

TSİP'in herhangi bir ideolojik çekingenliği yoktur. Her konuyu herhangi bir planda tartışmaya hazırdır. TSİP'in uyguladığı bu yöntemler onun birlikçi tavrından ve içtenliğinden oldu-

(Devamı 13. sayfada)

TİP DÜRÜST VE SEVİYELİ DAVRANSIN

Türkiye İşçi Partisi, uzun yıllar sosyalist hareketin birliği ve solun birlikteliği sorunlarını inkâr ettikten sonra, kitlelerdeki birlik özlemleriyle ne denli çeliştiğini göstererek, kamuoyuna karşı sözde birlikçi gözükmeğe, fakat kendi hanesinde «biricik parti» iddialarını sürdürmeye yönelmiştir.

TİP yöneticilerinin içtenlikten uzak bu tutumu, geçen sayımızda yer verdiğimiz TSİP mektubunda ve TSİP'in basın metninde en son örnekleri ile dile getiriliyordu.

TİP Genel Sekreteri'nin son olarak Gazeteci - Yazar Oktay Akbal'a gönderdiği ve bazı bölümleri 5.7.1979 tarihli Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan mektup da, TİP'in ilerici kamuoyuna karşı güya birlik yanlısı gibi gözükmeğe samimiyetsiz tutumunun yeni bir örneğini meydana getirmektedir.

Örneğin, Sayın Sargın ülkemizde de sosyalizmi Türkiye işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin kuracağını söylerken kullandığı terimler olarak hiç kimsenin itiraz etmeyeceği genel bir doğruyu ifade eder gözükmiştir. Ama herkes bilir ki, TİP sözlüğünde «Türkiye işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi» TİP'dir. Nitekim TİP'in II. Büyük Kongre Kararında kendisini böyle ilân etmiştir.

Nitekim Sayın Sargın sahibi bulunduğu Yürüyüş Dergisi'nin 25.6.1979 tarihli sayısının başyazısında TİP'in kendini «bilimsel sosyalist hareketin tek temsilcisi» olarak gördüğü açıkça ifade edilmiştir. (Sf. 3)

Şu halde sayın Sargın, sözkonusu mektubunda Türkiye'de sosyalizmi «TİP'in kuracağını» iddia etmiştir. Fakat böyle bir iddianın kamuoyunda hiçbir inandırıcılık taşımayacağını, hatta tepkilere yol açacağını bildiği için bu iddiasını açık deyimlerle söyleyememiş, yani «ülkemizde sosyalizmi bizim partimiz kuracaktır» diyememiş, sadece sosyalizmi «bilimsel sosyalist partinin» kuracağı şeklinde yuvarlak bir ifade kullanmıştır.

Türkiye'de sosyalizmi TİP'in kuracağı iddiası, TİP'lilerden başka herkesi güldürecek düzeyde bir iddiadır. Bunun üzerinde bile durmaya gerek yoktur.

• Üzerinde durulması gereken asıl nokta, TİP yöneticilerinin niçin en geniş kamuoyu önünde, kendilerini biricik ve öncü parti ilân etmedikleridir. Genellikle sadece TİP'lilerin ve ileri TİP sempatanlarının okuduğu parti yayınlarında ve parti belgelerinde TİP'i sosyalist hareketin —ve dolayısıyla işçi sınıfının— biricik siyasal temsilcisi ilân edip, günlük basın demecilerinde bu iddiayı açık açık söyleyemeyerek «birlikçi» gözükmeğe samimiyetsizlikler.

• TİP kendisini işçi sınıfı politik hareketinin tek ve gerçek temsilcisi görebilir. Bu TİP'lilerin kendilerinin bileceği birşeydir. Fakat TİP yüzbinlerce emekçinin okuduğu günlük gazetelerde niçin bu iddialarını açıkça belirtmez. Doğru olduğuna inandığı görüşleri, niçin geniş kamuoyu önünde tekrarlamaz.

• Aynı şekilde, TİP, Türkiye'de sosyalist hareket bölünmemiştir diye bir iddiada bulunmaktadır. Fakat bu iddiasını Parti içine ve yakın sempatanlarına duyurmakta, en geniş kamuoyu gözünde ise «birlik» sorunundan sözetmektedir. Yukarıdaki içtensizliğin diğer bir önemli yansıması da bu noktadadır.

• TİP yöneticileri, TSİP'le «birleşmek» istediklerini kamuoyuna yaymaktadırlar. Basın demecilerinde geniş kitleler önünde «birleşme» yanlısı olarak gözükmektedirler. Hatta daha da ileri gidip, TSİP'e «birleşme çağrısının» sekiz ay önce ilk kez kendilerinden geldiğini söylemektedirler. Oysa gerçekler bunun tam tersidir: TİP sekiz ay önce TSİP'e birleşme önerisi değil, katılma çağrısıyla gelmiştir. TSİP'in bunu ilkesiz bulması ve ancak ideolojik birlik ve onun somutu olan program temelinde görüşmelere razı olduğunu belirtmesi üzerine, TİP'liler katılma çağrısını geri almışlar, ya da bir süre öyle gözükmüşlerdir. İki parti arasındaki ideolojik görüşmeler bu kapsamda olmuştur ve bu görüşmelerde TİP programı hiçbir şekilde esas alınmadığı gibi, bir referans unsuru olarak dahi görülmemiş-

tir. Ve neticede, TİP yeniden katılma protokolünü ve formülünü getirmiştir. Bunun yeniden reddedilmesinden iki ay sonra TİP'den gelen öneri, kamuoyuna «birleşme çağrısı» diye tanıtılmış, ama mektupta «TSİP'in TİP'e katılması» istenmiştir.

• Bütün bunlar içtenlikten uzak ve güven vermeyen politikalar. Gene görüşmelerin başlangıcında TSİP, iki Partinin birleşmeyi hedefleyen tarzda görüşmelere başladıklarının açıklanmasını istemiştir. Görüşmelerin yazılı ve tutanaklı olmasını ve taraflarca imzalanmasını istemiştir. TİP'in, yazılı ve resmi politikalarını değiştirerek, «birlikten ve birleşmeden yana olduğunu» belirtmesini istemiştir. Bu istekler TİP tarafından birtakım «biçim sorunları» olarak görülmüş, kabul edilmemiştir. Yani TİP açık politika gütmekten hep kaçınmıştır.

• Fakat TİP'in samimiyetsizliği devam etmiştir. Şöyle ki, TİP, TSİP ile yeni bir program temelinde ya da ona baz olacak bir ideolojik belge üzerinde görüşmeler yaparken, aynı günlerde II. Kongresinde kendisini biricik parti ilân eden bir karar almıştır.

Hâlâ da TİP geniş kitlelere «birlik yanlısı» beyanlarda bulunurken, kendi içinde «biricik parti» iddialarını bir moral şıngırası olarak sürdürmesidir. Bu olgu ispatlıyor ki, TİP kitlelerdeki somut birlik özlemlerini görmüştür, bunlara karşı çıkamayacağını bilmektedir. Bu nedenle, kitlelere karşı birlik yanlısı gözükmeğe, fakat öte yandan sosyalizmin «tek gerçek temsilcisi» iddialarını da partiyi ayakta tutmak için çare görmek, TİP'in ikilemleri politikasını ve dolayısıyla en önemli çıkamazlardan birisini yansıtmaktadır.

• TİP'in bir başka içtensizliği «siyasal iş ve eylem birliği» konularında olmuştur. TİP yıllardır «Örgütlü Birleşik Güç Yenilmez» sloganını tekrarlayıp durmaktadır. Şimdi tüm TİP yöneticilerine ve üyelerine soruyoruz: Acaba TİP ne zaman, hangi devrimci-ilerici siyasal partiyle bir işbirliğine girmiştir? Bugüne değin, o da TSİP'in çabalarıyla sadece Mersin ve Denizli'de siyasal nitelikli birer ortak kitle eylemi yapılmıştır. Bunun dışında TİP asıl önemli olan merkezi siyasal işbirliğini hiçbir sosyalist siyasal örgütlenmeyle yapmamıştır. Aynı zamanda TİP, DİSK, TÖB-DER, TMMOB kitle örgütleriyle de bugüne değin işbirliği içinde bulunmamıştır.

Şu halde TİP'in «Örgütlü Birleşik Güç Yenilmez» şiarı tümüyle kof ve soyut, bir yaldızlı söz olmaktan öteye gidememiştir. Bugüne değin hangi siyasal ya da demokratik işbirliği için siyasal olan ya da olmayan örgütlerin merkezine TİP bir işbirliği önerisi getirmiştir? Bütün bu soruların cevabı olumsuzdur.

Burada TİP'in hakkını yememek için şunu da söyleyelim: TİP'in bugüne değin getirdiği tek siyasal işbirliği çağrısı, 1977 Genel seçimlerinden önce CHP Genel merkezine ve Bülent Ecevit'e yaptığı seçim işbirliği önerisi olmuştur.

• TİP Genel Sekreteri, Oktay Akbal'a yazdığı mektupta, 1979 seçimlerinde siyasal partilerin işbirliği yapamayacağını bunun yasal bakımdan mümkün olmadığını söylüyor. Bu da bir başka samimiyetsizlik örneğidir. Seçim mevzuatını yakından bilmeyen kimseler için birkaç yüzeysel gerekçeyle seçim işbirliğinin önüne yasal engeller dikmeye çalışan TİP, unutmasın ki, iki yıl önce aynı yasalar altında CHP ile seçim işbirliği yapmak için CHP genel merkezinin kapısını çalmıştı.

Yasalar değişmediğine göre, acaba o zaman TİP ile CHP'nin seçim işbirliği nasıl mümkündürdü de, bugün CHP'nin solundaki siyasal güçlerin seçim işbirliği için imkânsız kaldı?

Birincisi, şunu hatırlatalım ki, burjuva yasallığını şemsiye edinerek seçim işbirliğini olanaksız göstermek, hiç değilse mevzuat engellerini aşmaya çalışmak işçi sınıfının bağımsız politikasıyla bağdaşmaz.

İkinci olarak belirtelim ki, bu mevzuata rağmen, seçimlerde işbirliği mümkündür. Nasıl mümkün olduğu ise, bir başka yazımızda ele alınmaktadır.

• TİP genel sekreteri, sözkonusu mektubunda TSİP'in «seçim işbirliği önerisi»ni «manevra» diye nitelerken, «1 Mayıs sonrasında kendi kamuoyunda doğan sarsıntıyı önlemek üzere dikkatleri başka tarafa çekmek» diye çirkin bir iddiada bulunmuştur. Bu sözleri «biricik parti»nin genel sekreterine yakıştıramadık. Çünkü:

Birincisi, Nihat Sargın, dünyada tek işçi sınıfı partisi gösterebilir ki, burjuvaziye karşı seçimlerde işbirliğinin gereğini reddetmiş olsun.

İkincisi, TSİP sadece 1979 seçimleri için değil, 1975 Ekim, 1977 Haziran ve Ekim seçimleri olmak üzere, bundan önce üç seçimde de TİP'e işbirliği önermiştir. Bu yeni çağrı dördüncü öneridir.

Üçüncüsü, TSİP kamuoyunda 1 Mayıs'dan sonra bir sarsıntı doğduğu, Sayın Sargın'ın ve arkadaşlarının kuruntusudur. Ve TİP yöneticileri yıllardır böyle hayallerle iştigal etmişler, ve daima TSİP gerçeğinin sert ideolojik ve pratik kayalarına çarparak, yalpalamışlardır.

Herkesten önce TSİP'lileri güldürecek, ama aynı ölçüde TSİP'lilerin TİP'i küçümsemelerine haklılık kazandıracak böyle bir iddia, TİP'in aczinden başka birşey olamaz.

Belki de, TİP yöneticileri kendi 1 Mayıs «eylemleri» ile büyük birşey başardıklarını sanmaktadırlar. TİP'in 18 yıllık kesintili yaşamı irdelendiğinde, ve 12 Mart gelince kenara çekilmesi hatırlandığında, yedi ay önce son sıkıyönetim ilanında TİP'in sıkıyönetimi desteklediği ve «terörizme karşı ondan misyon beklediği» hatırlandığında, TİP'in 1 Mayıs 1979 «eylemini» büyütmesi mazur görülebilir. Ama bu 1 Mayıs eyleminin, hiç de öyle TİP'lilerin iddia ettiği gibi bir «direniş» olduğu kanısını TİP'de uyan, dirmamalıdır. Politik yaşamında hiç de direnmemiş olan bir partinin, öğrenci gruplarıncı hergün yapılan ve 1 Mayıs'da tekrarlanan bir eylem modelini benimsemesi ve bunu «direniş» sayması, fakat bu «direniş» grupsal reklam amacına sunması TSİP'lilere hiç de cazip gelmemiştir.

TSİP'liler 1 Mayıs'daki parti politikasının doğruluğunu kavradıkları gibi, TİP'in 1 Mayıs eyleminin sınıf mücadelesi olmadığını da bilmektedirler. TSİP'liler, cezası 7 günden başlayan bir eylemi «göze alıp» (!) sokağa çıktıktan sonra, burjuvazinin güçleri karşısında ellerini havaya kaldıran ve yere yüzdükoyun yatan, böylece bir sosyalist partiyi kitleler önünde böylesine yıpratın «eylemleri» sınıf mücadelesi diye kabul etmezler. Bunu olsa olsa sınıf mücadelesinin karikatürleştirilmesi olarak görürler. TSİP'liler 2 Mayıs'da burjuva basınında boy boy çıkan resimlerde TİP yöneticilerinin ellerini havaya kaldırmış ya da yere yatmış fotoğraflarını gördükleri zaman, sosyalizmin onuru adına, sınıf mücadelesinin devrimci niteliği adına azap duymuşlardır. Yüreklere sızlamıştır.

Bu nedenlerle, sayın Sargın böyleleri çirkin sözlerle «TSİP kamuoyunu» etkileyemeyeceğini bilir, ama ola ki Oktay Akbal'ın okurlarının kafasına bir kuşku sokar mıyız diye düşünmekten kendisini alamaz. Biz Sayın Sargın'a sadece, kendi partisinin birlik politikasındaki açmazının ve zikzaklarının, TİP tabanında nelere yol açtığını kendi vicdanında muhasebesini yapmayı salık veriyoruz. Ve böyle yollara başvurmasını, çünkü TSİP tabanının tepkisini ve öfkesini çekmekten başka birşeye hizmet etmeyen, böylelikle TSİP tabanında TİP aleyhtarlığına, dolayısıyla, işbirliği perspektiflerinin daralmasına yol açan bu gibi beyanlardan özellikle kaçınmasını istiyoruz.

Özet olarak, TİP kendi ilkesiz ve grupçu politikasının doğal bir sonucu olarak büyük bir açmaz içindedir. Bu açmaz ise onun samimiyetsiz davranışlarını, çelişkilerini arttırmakta, TİP yöneticilerini hırçınlaştırmaktadır. Bu hırçınlığı Yürüyüş Dergisinde görmek mümkündür, Sayın Sargın'ın mektubunda gözlemek mümkündür.

Dileriz ki, TİP, uzun olmayan erimde bu çıkamazını daha da derinleştirerek tutumlara girmesin, dürüst ve seviyeli bir politika izlesin.

BİRLİK'in Solda Güçbirliği Üzerine

ANKET SORULARINA CEVAPLAR

Göndermiş olduğunuz anket için teşekkür ederim. Şunu belirtmek isterim ki partinizin ve tüm görevli arkadaşların sosyalizm uğruna vermekte olduğu mücadeleye içtenlikle katılıyorum. Sizlerin bu uğurda gösterdiği kararlılığa ve birlik için halkıyla bütünleşme için verdiğiniz mücadele saygıya değerdir. Bu uğurda verdiğiniz mücadelede yanınızda olduğumu açıklamayı görev biliyorum.

Ankette sorduğunuz soruları aşağıda cevaplandırmış bulunuyorum.

1 — Türkiye'deki ilerici güçlerin sizlerin yaptığınız çalışmaları örnek alarak mevki peşinde koşmadan, gerçekçi bir yaklaşımla, sol hareketin dağınlıklığını ortadan kaldırmak için, yani birlik için çaba vermeleri mücadelede daha ileri adımlar atabilmemiz için zorunludur.

2 — Türkiye'de solun birliğini engelleyenler tarafından da malumdur. Bu kişi ve kuruluşlar işçi sınıfının çıkarlarına ters düştikleri bir gerçektir. Ancak, bizleri sevindiren, işçi sınıfının birliği için çaba sarfedenlerin de olduğudur. Bu arkadaşlarımız tüm güçlerini ortaya koyarak çalışmaktadır. Burjuvazinin değirmenine su taşımaktan başka birşey yapmayan bazı siyasi parti ve kuruluşların birliğin oluşmasını önüne engeller sokmaktadır. Bunun ceremesini ise, geniş halk kitleleri ve işçi sınıfı çekmektedir. Öyle umuyorum ki partiniz bu hastalıkları ortadan kaldıracak ve solun birliğinin sağlanmasını gerçekleştirecektir.

3 — TSİP'in birlik çağrısını öyle zannediyorum ki tasvip etmeyecek kimse olamaz. Böylesi bir ortamda, başında da belirttiğim gibi birliğe ihtiyacımız vardır. Sizlerin birlik çağrısına canı gönülden katılmaktayım ve TİP'in de buna olumlu cevap vermesini beklerim. Çünkü, toplumumuzda bunu isteyen en az yüz binlerce kişi vardır.

4 — Hepinizin malumudur ki CHP'ye başta işçi sınıfımızın önemli bir kesimi umud bağlamaktaydı. Ancak, bugün bütün gerçekler ortaya çıkmış bulunuyor. İşçi sınıfına hedef göstermek ve onun kurtuluşunu sağlamak için kendine «işçi sınıfının partisiyiz» diyen TİP'in de yapılan birlik çağrısına en kısa zamanda evet diyerek çalışmalara katılması, duyacağı bir sorumluluk olmalıdır. Öyle sanıyorum ki TİP'in birliğe evet demesi mütereddit olan pek çok kişinin de sosyalist saflara katılmasını getirecektir.

5 — Türkiye'de şu ortamda yaşadığımız deneylerle de gördüğümüz gibi, siyasi parti ve derneklerin güçbirliğinin oluşturulabileceğine inanmıyorum. Ancak, birlik çağrınıza TİP'in olumlu bir cevap vermesi güçlüklerinin de temellerini oluşturacaktır.

Hürkam-İş Sendikası
Örgütlenme Sekreteri
Halil KOÇ
İSTANBUL

1 — Türkiye'deki ilerici güçlerin dağınlıklığının giderilmesinde bu anketi düzenleyen ve bu dağınlıklığı ortadan kaldırmaya gayret sarfeden TSİP'e, bundan sonra daha da çok görev düştüğüne inanıyorum.

2 — Bu işbirliğini engelleyen unsur aranmaması bence. Bu çok açıktır.

3 — Bu işbirliği teklifini çok olumlu buldum. Bu teklifi yapanları kutlarım.

4 — 1979 Senato seçimlerinde kesinlikle sosyalistlerin bir araya gelmesi ve sosyalist bir partiyi desteklemesi şarttır. Burada TSİP'e çok görev düşmektedir. Gereken her şey yapılmalı.

5 — Gericiliğe ve faşizme karşı güçbirliğine yanaşmayan ve zıkkak çizen bütün demokratik güçleri ve partileri basın yolu ile, açık hava toplantılarıyla, bütün olanakları kullanarak deşire etmeli, işçi sınıfının birliğini sağlamalı.

Bu hususlarda TSİP'e düşen görevi yerine getireceğine inancım sonsuzdur. 1979 senato seçiminde buluşmak dileği ile başarılar dilerim.

Remzi DORUK
D.M.O.

İZMİT

Yanıt 1 — Türkiye'de demokratik bir ortam oluşamadığından, ilerici güçlerin birbirlerini tanımları zorlaştı. Bu nedenle ilerici güçlerin birbirlerini kuşkulandırıcı davranışlardan sakınmaları, daima birbirlerini aramaları ve bilimsel ana ilkelere bağlanmaları gerekiyor.

Yanıt 2 — Türkiye solunun uzun bir geçmişi olduğu halde, bu geçmişe uygun bir birikimden yoksun bırakılması, her kuruluşa, işin kendinden başladığı kanısını getirmiştir. Buna egemen sınıfların bölmekteki ustalıklarını da eklersek, Türkiye ortamında solun bu denli parçalanması kaçınılmaz olmuştur.

Yanıt 3 — Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Türkiye İşçi Partisi'ne ne yolda bir işbirliği önerdiğinin ayrıntılarını bilmiyorum ama, bu önerinin dürüstçe, dostça konuşmalarla gelişmesini diliyorum.

4. ve 5. sorulara yukarıda verdiğim yanıtları yineliyorum.

Ruhi SU
1912 doğumlu. Ankara Devlet Konservatuarı Opera bölümü çıkışı ve Halk Tükkülleri Sanatçısı.

İSTANBUL

Yanıt 1: Türkiye'de ilerici güçlerin dağınlıklığının giderilmesi için tüm demokrasi güçlerinin ilkel bir birlik içinde olmaları gerekir. Her siyaset övveri içinde olmalı, ülkenin somut koşullarını iyi değerlendirerek, asgari müşterekte birleşmelidir.

Yanıt 2: Türkiye solunda değişik siyasi partiler işçi sınıfının partisi olduklarını iddia ederken işçi sınıfının ideolojisini tam kavrayamamanın dağınlıklığı içindir. TSİP'in kuruluşundan bugüne dek yapmış olduğu birlik çağrısı çok önemli ve kıvanç vericidir.

İşbirliğini engelleyen başlıca etkenler; a) Dar grupçuluk, b) kariyerizm, c) ülkemizin tahlilini iyi değerlendirememeye.

Yanıt 3: Birleşme çağrısı bence çok önemli ve yerindedir. Ancak bu çağrıyı TİP'nin ve diğer sol örgütlerin ilkel ve akılcı değerlendirerek birliği sağlamaları gerekir.

Yanıt 4: Sağcı partilerin başlattıkları kampanyaya kadar CHP'nin sol partileri dışlamak ve seçimlerde zayıf düşürmek amacıyla siyasi partiler yasa konusundaki tutumunu da iyi değerlendirmek gerekir. Bu anlamda 1979 Senato seçimlerinde TSİP'in seçime katılmadığı illerde diğer sosyalist parti adaylarının desteklenmesi gerekir. O da yoksa CHP'sini desteklemek gerekir.

Yanıt 5: Soldaki siyasal güçler ile DİSK'in demokratik platformu henüz hayata geçirilememiştir.

Demokratik kitle örgütlerinin faşizme ve gericiliğe karşı güç birliğinin koşulları vardır. Bu güç birliğinde tüm sol siyasi partiler ve demokratik kitle örgütleriyle birlikte özveri sahibi olarak çalışmalar yapılmalı, güç birliği mutlaka sağlanmalıdır.

Tahir GÜZEL
Tek Ges-İş Şb. Başkanı
SİVAS

1. Sokağa çıkamaz duruma geldiğimiz bu ortamda, faşist terör ve tehdit ileri boyutlara ulaşmıştır. Her ne kadar geçmişte, dernekler ve DİSK tarafından mücadele verildiyse de sonuçsuz kalmıştır. Benim gibi emekçi halkımız da şunu istiyoruz. Solda ne kadar parti var ise birleşmelidir. Ancak o zaman güçlü bir potansiyel olur. Mücadele başarı ile sonuçlanır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin bundan bir süre önce TİP'e demokratik iş ve eylem birliği önermesinden sonra BİRLİK bu konuda yurt çapında bir anket soruşturması düzenledi. Gazetemize gelmeye devam eden anket cevaplarını bu sayıdan itibaren yayınlamaya başlıyoruz.

ANKET SORULARI

- Türkiye'de ilerici güçlerin dağınlıklığının giderilmesi konusundaki görüş ve önerileriniz nelerdir?
- Türkiye solunda yer alan değişik siyasi partilerin ve grupların önemli bir çoğunluğunun işbirliği yapmasını engelleyen başlıca etkenler sizce hangileridir?
- Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, Türkiye İşçi Partisi'ne yaptığı işbirliği önerisi konusunda ne düşünüyorsunuz?
- Sağcı partilerin yöneticilerinin kampanyalarıyla daha şimdiden önemli bir siyasal olay niteliği kazanan 1979 yılı Kısmi Senato Seçimlerinde, solun siyasal işbirliğinin sağlanması için neleri öneriyorsunuz?
- Soldaki siyasal güçler ile, toplu halde büyük bir potansiyel taşıyan tüm demokratik kitle örgütlerinin faşizme ve gericiliğe karşı demokratik güçbirliği yapmalarının koşulları var mıdır? Varsa bu güçbirliği sizce nasıl somutlanmalıdır?

2. Bizler sosyalizme açık insanlarız. Yolu yordamı bilmeyiz. Ancak sık sık televizyondan, gazeteden okuyoruz, dünya kadar gurupların olduğunu işitiyoruz. Bunun yanısıra, partiler de var. Bütün siyasal partiler, guruplar ayrılıkçılığı bırakıp, bir an evvel ülkemizin faşist terörden kurtulması için birleşmelidirler.

3. Televizyondan duyduğumuzda sevindik. Herhalde bizi, tüm emekçileri düşünen bir parti ise, işbirliği önerinize «EVET» demelidir.

4. Bugün CHP'nin artık «Umut» olmadığını, yalarımızı sarmadığını, hatta azdığını gördük. Senato seçimlerine kadar sosyalist partiler birleşmelidir. Seçimlerde de, girilen illerde, ilçelerde partilerin halkımız tarafından sevilen kişileri senatör adayı göstermelidir. Şu veya bu partiden aday olabilir.

5. Hepimize kan kusturan, göz yaşı döktüren faşist teröre karşı birleşmeliyiz. Hepimizin can düşmanı belli. O halde, nasıl gerici partiler Milliyetçi Cephe diye bir cephe kurdularsa, bizler de bir cephe kurmalıyız.

Bizim dayanacak halimiz kalmadı. Ne yapıp yapıp birleşmelisiniz. Söylediklerimize biraz olsun kulak verirseniz, hepimiz kurtuluruz.

Ferit SAĞLAM
Üretici
DİNAR/AFYON

Burjuvazi uzun bir süre kendi öğretisini DEMOKRASİ'den yana, EMEKÇİ sınıfının öğretisini ise DEMOKRASİYE karşı olarak vurgulamıştı. Günümüzde durum değişik. Yeryüzünün çoğu ülkesinde demokrasinin en sağlam desteği emekten yana olanlar. Burjuvazi ise gitgide demokrasiye karşı çıkmakta.

İzin verirseniz şimdi soruları topluca yanıtlayayım.

Ülkemizde ilerici güçlerin dağınlık görüntüsü, elinde bulundurduğu konumdan değil, elde etmeyi amaçladığı konumun —her birindeki— değişik anlayışından ileri geliyor. İnanıyorum ki tüm ilerici güçlerin, elinde bulundukları konuma, yani demokrasiye sahip çıkması ve gericiliğe karşı halktan yana tüm güçlerle birlikte ayrıntılara bakmadan dirsek teması sağlaması gerekir.

Bu bakımdan yarının sorunundan önce bugünün sorununu gündeme getirecek olan bu işbirliğini sağlayacak her öneri olumlu bir girişimdir kuşkusuz.

Burada bir alıntı yapmama izin verin. Ne demişti bir düşünür: «Bir toplum ancak çözümlenebileceği problemin sorusunu sorar.»

ALİ ULVİ
Karikatürcü
İSTANBUL

Türk-İş'e Bağlı Hava-İş Sendikasının 14. Genel Kurulu

Kongre Sınıf ve Kitle Sendikacılığının Hava-İş'te Gelecekteki Zaferini Müjdeledi

Türk-İş'e bağlı Hava-İş Sendikası'nın 14. Genel Kurulu 29 Haziran - 2 Temmuz tarihleri arasında İstanbul'da yapıldı. 6700 civarındaki üyesiyle Hava-İş Sendikası, hava ulaştırmacılığı işkolunda sendikal birliği bünyesinde gerçekleştirmiş bulunuyor. 13. Genel Kurulundan bu yana sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerini benimseyen bilinçli üyelerinin katkısıyla Hava-İş Sendikası işçi sınıfımızın talep ve çıkarlarının savunulmasında sesini duyurmaya başladı. İşkolunda verilen grev mücadeleleri, işçi sınıfının «uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma» günü olan 1 Mayıs'a DİSK öncülüğünde katılma, bu ileriye yönelik gelişmelerin önemli göstergeleridir.

Hava-İş Sendikası'nda sınıf ve

kitle sendikacılığı ilkelerinin hayata geçirilmesi yolunda verilen mücadele 14. Genel Kurul'da daha ileri boyutlara vardı. Ve «Demokratik Birlik» adıyla Genel Kurulda yönetime gelmek için mücadele veren işçi sınıfı sosyalistleri, yurtseverler, demokratlar ve ilerici işçiler yapılan seçimler sonunda yönetime seçileme diler ama, bu yenilgi onların gelecekteki zaferlerinin kesin bir müjdecisi oldu.

Kongreye «Demokratik Birlik» grubu dışında biri sosyal demokratların oluşturduğu, diğeri ise gerici - faşist unsurların içinde yer aldığı iki grup daha katıldı. Başkanlık için yapılan oylamada «Demokratik Birlik» grubunun başkan adayı Atilla Özsoz ilk turda en yüksek oyu almasına

rağmen gerekli oy sayısını sağlayamadı. İkinci ve üçüncü turlarda ise, işçi sınıfının gerçek çıkarlarını savunan bir yönetimin işbaşına geleceğinden korkan gerici güçler, işverenlerin de teşvikiyle tercihlerini değiştirdiler ve sosyal demokratların başkan adayı olan İbrahim Öztürk'ü destekleyerek, seçilmesini sağladılar.

Hava-İş Sendikası'nın 14. Genel Kurulu, gerici-faşist güçlerin İzmir ve Ankara şube kongrelerinde kazandıkları kısmi «başarılar»dan sonra yoğunlaştırdıkları yaygaraların kofluğunu ve Hava-İş üyelerinin bu işçi düşmanı odaklara karşı gösterdiği sağduyunun bir ölçütü olduğu gibi aynı zamanda sendika içinde yükselecek sınıf ve kitle sendikacılığı özlenerinin de yüksek bir göstergesi oldu.

«Demokratik Birlik»in Başkan Adayı ATILA ÖZSÖZ SORULARIMIZI CEVAPLANDIRDI

Gazetemiz, Hava-İş Sendikası içinde sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerinin hayata geçirilmesi için mücadele veren ve ilk tur başkanlık seçimlerinde en yüksek oyu olan «Demokratik Birlik» grubunun başkan adayı Atilla Özsoz'un BİRLİK'in sorularına verdiği cevapları sunuyoruz.

BİRLİK: İşkolunuzun durumu ve Hava-İş Sendikası hakkında kısaca bilgi verir misiniz?

CEVAP: Hava-İş, işkolları yönetmeliğinin 26. sırasında belirlenen işkolunda örgütlenmiştir. Hava ulaştırmacılığı, değişik çalışma alanlarını kapsamaktadır. Bu nedenle örgüt, uçak yükleme işçisinden, pilota, uçak teknisyeninden, büro işçilerine kadar değişik mesleklere sahip işçileri kapsamaktadır. Hava-İş 1962 yılında kurulmuştur. Örgütlendiği kuruluşlar: Türk Hava Yolları A.O., Uçak Servisi A.Ş. ve Kıbrıs Türk Hava Yolları Ltd. Şt.'dir. Bu kuruluşlarda çalışan işçilerin tamamına yakın bir kısmı Hava-İş içinde örgütlenmişlerdir. Hava-İş'e üye işçilerin sayısı şu anda 6700 civarındadır. Bütün bu üyeler 60'a yakın işyerinde çalışmaktadır.

BİRLİK: «Demokratik Birlik» grubu başkan adayı olarak katıldığınız son genel kurulunuzu nasıl değerlendiriyorsunuz. İlk tur oylamada en yüksek oyu aldığınız halde, ikinci ve üçüncü turdaki oylamaların aleyhinize gelişmesinin nedenlerini açıklar mısınız?

CEVAP: 14 Genel Kurul Hava-İş için olduğu kadar, Türkiye işçi sınıfı için de önemli bir aşama, bir kilometre taşı oldu diyebilirim. Ülkeimizdeki gelişmelere koşut olarak, Hava-İş içinde de, geçmişte kökleştirilmeye çalışılan uzlaşmacı sendikacılığın yüzü açığa çıkarılmış ve maskesi düşürülmüştür. 13. Genel Kurul'da başlayan yenilenme, 14. Genel Kurul'da tabanın dinamik ve bilinçli tavrıyla geleceğin ne olacağını somut bir biçimde belirlemiştir. 14. Genel Kurul kitle içinde çalışmanın nasıl yapılması gerektiğini de göster-

miş ve yeni deneyimler sağlamıştır. Demokratik birliğin dürüst, açık ve demokrat tavrı Genel Kurul'da etkin olmuş, demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışı Hava-İş'e damgasını vurmuştur.

İlk tur oylamada «Demokratik Birliğin» başkan adayı olarak en yüksek oyu aldık. Daha önceki anlaşmaya ve Hava-İş geleneklerine uygun olarak, başkanlık ve yönetim kurulu oyları aynı anda atılsaydı, bugün yönetim kurulu «Demokratik Birlik» adaylarından oluşacak ve başkanlığı yönetim kurulu belirleyecekti. İkinci ve üçüncü turda sağ oyların üçte biri merkez adaya doğru kaydırılmıştır. Bu bir raslantı değildir. Sağ politik güçlerin, işveren kesiminin bu oluşumda etkileri vardır ve bilinmektedir. Çıkan durum, «Demokratik Birlik» tarafından daha önce söylenmiş ve kamuoyu uyarılmıştır. Bize göre; sağdan oy gelmesi, merkez adayı destekleyen, demokratik sol delegelerin ve demokrat delegelerin de istemlerine aykırı olarak, Hava-İş yönetimini sağa kaydırmıştır. Bu aşamadan sonra sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışı ile uzlaşmacı sendikacılık anlayışı arasında mücadele daha net verilecektir.

BİRLİK: Bir kamu iktisadi teşebbüsü olan Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı'nın her yıl yüz milyonlarca lira zarar etmesinin nedenleri sizce nedir?

CEVAP: THY A.O. genellikle zarar eden bir kuruluş görünümündedir. Ülkeye döviz getiren bu kuruluşun zarar etmesinde nedenler çeşitlidir. Ana çizgileriyle bunu aşağıdaki gibi belirleyebiliriz.

1. Kötü yönetim: THY A.O. yönetim kurulu bu işi yapabilecek yetekte ve anlayışta kişilerden oluşturulmak yerine, siyasi tercihlerin etken olduğu isimlerden oluşturulmaktadır.

2. Yeteneksiz ve duyarsız bir bürokrat kadro: THY A.O. yönetim kademesindeki bürokratlar, sivil havacılığın gerektirdiği canlılık ve bil-

gi düzeyinde değildir.

3. Kötü istihdam: THY A.O. istihdamı, senelerdir keyfi, partizan bir anlayışla sürdürmüştür, alınan personelin eğitim de dahil olmak üzere yetiştirilmesine çalışılmamıştır.

4. Acentalar ve pazarlama: THY A.O. biletlerinin pazarlamasında belli politikaların olmayışı, ortaklığı, giderek, başkaları tarafından dışardan etkilenen bir duruma sokmuştur. Tarifelerin hazırlanışından uygulanmasına kadar, ortaklığı mali yönden etkileyen durumlar hafife alınmakta bu konuda bilimsel çalışılmamaktadır.

5. Fiyat politikası: Yurtiçi seferlerde, yolcuların büyük bir kısmı iş adamlarıdır. THY'nin sunduğu hizmet genellikle burjuvazinin emrindedir. Fiyat politikası buna göre saptanmaktadır. Halkımız, uçağı genellikle acil durumlarda hastası varsa, cenazesi varsa kullanmaktadır. Yurt dışındaki yolcularımız ise, genellikle işçilerimizdir. Düzgün hizmet vermeyen ve işçinin ayağına gitmeyen bir anlayış, işçilerimizi diğer Charter şirketlerine kaydırmakta, ulusal hava yolumuzdan soğutmaktadır.

6. Uçak Servisi A.Ş. THY'nin bir yan kuruluşudur. Uçaklara yer hizmeti yapar. Yönetimi tam bir keşmekeş içindedir.

7. Kargo taşımacılığı: Bu konu, kolay ve para getiren bir konu olduğu halde THY, Türkiye içindeki pazarlarını, yabancı havayollarına kaptırmış, hatta terketmiştir. Bize göre izlenen bu politika, kargo taşımacılığını özel sektöre bırakmak içindir. Yakın bir gelecekte bu konuda yeni Havayolu isimleri duyarsak şaşırmayalım.

8. Bütün bu konuları Türkiye genelinden soyutlamak olanaksızdır. Temel sorun, her tür politikada egemen güçlerin mi, yoksa işçilerin mi karar vermesi gerektiğidir. THY A.O. ve USAŞ, siyasi iktidarların yapısına ve kararlarına koşut olarak yine gündemde olacaktır. Hava-İş'e bu anlamda önemli görevler düşmek-

tedir.

BİRLİK: Arkadaşlarımızla birlikte Hava-İş Sendikası yönetimine seçilseniz hayata geçirmeye çalışacağınız sendikal mücadele ilke ve yöntemleri neler olacaktır?

CEVAP: Hava-İş'te diğer sendikalarından biraz farklı bir yapı vardır. Bu yapı, Hava-İş'in gelişimi için gerici çevrelerce sürekli istismar edilmiştir. «Demokratik Birlik», sınıf ve kitle sendikacılığı tercihini çoktan yapmıştır. Türkiye işçi sınıfının bir parçası olarak mücadele verirken, kitle içinde de en yoğun bir biçimde çalışmayı amaçlamıştır. Bunu yaparken her türlü şablonculuktan uzak, üye-sendika ilişkilerinin disiplin ve canlı tutulmasına amaçlamıştı. İşçilerin genel istemlerinin ön plana çıkarılacağı bir çalışma içinde olacaktır gelecekte.

Demokratik yönetim ve denetim anlayışını sadece söz olarak değil, kitleyi olayların içine de alarak, sendikal çalışmalara üyelerin katılımını sağlayarak, hayata geçirmeyi amaçlamıştı. İşçi sınıfı biliminin doğrultusunda yaygın ve sürekli bir eğitim çalışmasının yapılmasını, siyasal bilinci geliştirecek, özetle işçi sınıfı mücadelesinin ekonomik-siyasal-ideolojik mücadeleden geçtiğini kitleye güven vererek gösteren bir çalışmayı amaçlamıştı.

Üst kuruluş Türk-İş'in belirsiz ve statik durumunu eleştiren ve kitleye bunu teşhir edecek bir çalışmayı amaçlamıştı.

«Demokratik Birlik» 14. Genel Kurul seçimlerini kaybetmiştir. Ancak, delegelerin ve üyelerin geniş desteğini kazanmıştır. Gelecek, «Demokratik Birliğin» olacaktır.

Beşinci Kuruluş Yıldönümü Toplantısına Gönderilen Mesajlardan

Emperyalist - kapitalist sistemin cenderesinde, hergün daha çok derinleşen ekonomik sosyal ve politik sorunların yoğunlaşmış krize dönüştüğü Türkiye koşullarında partiniz sosyalizm mücadelesinde 5. ci yılını dolduruyor.

Emperyalizme, tekelciliğe ve faşizme karşı verdiğiniz mücadele devrim sürecine katkılarda bulunuyor. Partinizin 5. ci yılını kutladığınız bir dönemde halkımız isyan ve bölücülük tehdidi altında tutularak ulusal demokratik mücadelemiz boğazlanmak isteniyor.

15 - 16 Haziran'ın onurlu anısını canlı bir şekilde yaşatan işçi sınıfının şanlı direnişini, Partinizin kuruluş yılını kutlayarak selamlıyoruz.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin 5. Kuruluş yılını coşkuyla selamlıyoruz.

**YAŞASIN ÖZGÜRLÜK DEMOKRASİ
SOSYALİZM MÜCADELEMİZ
YAŞASIN İŞÇİLERİN BİRLİĞİ
HALKLARIN KARDEŞLİĞİ
YAŞASIN PROLETARYA
ENTERNASYONALİZMİ**

**DİSK Diyarbakır 16. cu
BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
ZEKİ ADSIZ**

Kardeşler, 15 - 16 Haziran'ı, işçi sınıfımızın ileri sınıf ve kitle sendikası DİSK 13 ilde kutlama kararı almıştır. O nedenle, 16 Haziran günü Karadeniz DİSK Temsilciler Meclisi Samsun'da toplanacaktır. Sizin bu önemli ve anlamlı toplantınıza bu nedenden dolayı katılmıyorum. Kardeşler, solda birliğin daha da dayattığı bugünlerde, Partinizin bu uğurdaki çabaları işçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza kurulduğu yıldan bu yana sosyalizmin prensiplerini kavratan, işçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza yol gösteren partinizin solda birliğin sağlanmasının da mimarı olacağına inancımızı belirtmek isterim.

5 nci kuruluş toplantınızı selamlarım.
Yaşasın sosyalizm.

**Aydın YEŞİLYURT
Samsun DİSK Bölge
Temsilcisi**

15 - 16 Haziran işçi direnişinin dokuzuncu, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin beşinci yıldönümünü yaşadığımız bugünlerde, ülkemiz ve emekçi halkımız cumhuriyet tarihinin en zorlu dönemeçlerinden birisini geçiyor. Tarih adeta tekerrür ediyor, ülkemizde açık - gizli faşist mihraklar dün İspanya'da, Almanya'da hangi yol ve metodları deneyerek faşist diktatörlüğe geçtilerse, bugün de ülkemizde aynı oyunlar sahneleniyor.

Böyle bir ortamda işbaşında bulunan Sosyal Demokrat ağırlıklı hükümetin tarihsel tutarsızlığı derinleşiyor. Geniş emekçi yığınlarına büyük umutlar vad ederek iş başına gelen sosyal demokrat ağırlıklı hükümet vadettiği sözlerin hiç birisini tutmadığı gibi, tutum ve davranışlarıyla faşistlerin ekmeğine yağ sürüyor.

Kırsal alan bugün tarihin her döneminde olduğu gibi yine yokluk ve mahrumiyetler içindedir. Milyonlarca üretici köylü ıskandan, sudan ve yoldan yoksun çağdaş bir yaşam sürdürmektedir.

İşte bölünmüş, parselenmiş Türkiye ortamında emekçi halkın öncüsü olan sosyalistler köylü sorununun önemini bildikleri halde, yaptıkları sözden öteye gitmemektedir. İşçi köylü ittifakını dillerinden düşürmeyenler bu alanda bir tek kalıcı somut adım dahi atmamışlardır.

Bugün beşinci kuruluş yıldönümünü kutladığımız Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin var oluşunun ve verdiği mücadelenin anlam ve önemi burada yatmaktadır.

Çünkü; Türkiye Sosyalist İşçi Partisi köylü sorununu cesurca tartışan tek partidir.

Çünkü; Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, İşçi Sınıfının doğal müttefiki köylülüğün örgütlenmesine yardım eden tek partidir.

Çünkü; Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin programı, emekçi köylülüğe kurtuluşun sosyalizmde olduğunu gösteren tek programdır.

İşte bu güvenle 15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişinin dokuzuncu yılında Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin 5. yıldönümünü, şahsınızı ve şahsınızda tüm partilileri **EMEKÇİ KÖYLÜ BİRLİĞİ** olarak coşkuyla selamlıyor ve diyoruz ki;

**KURTULUŞUMUZ SOSYALİZMEDİR.
YAŞASIN İŞÇİ - KÖYLÜ İTTİFAKI!
YAŞASIN EMEKÇİ KÖYLÜ BİRLİĞİ!**

**Ahmet MELEK
Emekçi Köylü Birliği
Genel Başkanı**

Değerli Dostlar,

Çalışmalarım nedeniyle toplantınıza katılmamanın üzüntüsü içindeyim. Bununla birlikte ordaymış gibi sıcak bir devrimci coşku ve sevinç duymaktayım. Zira işçi sınıfı sosyalistlerinin tüm alanlardaki kazanımı bütün dünya sosyalistlerinin kazanımıdır. Bu anlamda TSİP'in 5. kuruluş yıldönümünün kutlanmasında Türkiye'de yaşayan değişik uluslardan emekçi sınıf ve tabakaların en büyük kazanımlarından biridir. Gerek bunun için, gerek sosyalist birlik çabaları, gerek özgürlük ve demokrasi mücadelesinin özverili güçlerine karşı sosyalist politik dostluk tavırlarıyla, enternasyonalist tutum ve davranışlarıyla ve en önemlisi uluslararası gericiliğin hizmetine giren maoculuğa karşı yürütmüş olduğu kararlı ideolojik - politik mücadeleyle TSİP kutlanacak ender sosyalist bir organizasyondur.

Bu vesileyle TSİP'in 5. kuruluş yıl dönümünü en içten devrimci dileklerle kutlar, en sıcak devrimci selamlarımla hepimizi kucaklarım.

- YAŞASIN İŞÇİLERİN BİRLİĞİ
HALKLARIN KARDEŞLİĞİ,
- YAŞASIN ENTERNASYONALİZM
- YAŞASIN TSİP

**TÖB-DER GYK Üyesi
Fahri PIÇAK — URFA**

15 - 16 Haziran büyük işçi direniş, ülkemiz işçi hareketinde olduğu kadar genel demokrasi mücadelemizde de önemli bir konuma sahiptir. 15 - 16 Haziran'ın 9 ncu yılında işçi sınıfımız ve emekçi halkımızın sürdürdüğü mücadele çok daha ileri boyutlara varmıştır. Buna paralel olarak emekçi köylülüğün ekonomik - demokratik örgütlenmeleri de ülke çapında yaygınlık kazanmıştır. Üretici kooperatifçiliğin gelişmesi, emekçi köylülüğün ekonomik - demokratik talepleri doğrultusunda örgütlenmeleri yolunda Köy-Koop mücadelesini yılmaksızın sürdürmektedir. Demokratik kooperatif hareketi önümüzdeki dönemde, emekçilerin birliği ve mücadelesiyle güçlenerek, önüne çıkacak engelleri yıkarak yükselcektir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin kuruluşunun 5 nci yıldönümü olan 16 Haziran'da, Köy-Koop Bursa Birliği olarak, kooperatif hareketinin sınıf mücadelesindeki yerini alması doğrultusunda partinizin yol göstereceğine yürekten inanıyoruz.

Bu inançla partinize VI. mücadele yılında başarı dileklerimiz ve dost selamlarımızı iletiriz.

**KÖY-KOOP
BURSA BİRLİĞİ
BAŞKANLIĞI**

İşçi sınıfımızın büyük Haziran Direnişinin 9. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin 5. yıldönümünde, sosyalist gençler de sevinç, coşku ve azimle dopdoludular. İşçi sınıfımızın mücadele tarihine kıyaslandığında çok ki-

Sosyalist Hareketin Birliği

(Baştarafı 9. sayfada)

şu kadar, aynı zamanda onun kendisine olan ideolojik ve örgütsel güveninden de kaynaklanmaktadır.

Bütün bunlara rağmen, TSİP, sosyalist çizgiler arasında kıyasıya bir ideolojik mücadele den, ardı arkası kesilmeyen polemiklerden yana değildir. TSİP, kendi dışındaki sosyalist siyasal çizgilerle, her tür ideolojik, ilkesel sorunu, her türlü görüş ayrılığını ve politika farklılığını görüşmeler yoluyla çözmeye, ve böylece örgütsel birliğin temeli olan ideolojik birlik zeminini açmaya daima hazırdır.

Bu tercih ise, doğal olarak, ideolojik birlik temelinde görüş ve ilke birliğine varıldığı takdirde, birleşmeler yoluyla sosyalist hareketin birlik sürecini hızlandırmayı öngörür. İnaniyoruz ki, böylesi yol daha sancısız bir yoldur. Kaldı ki, farklı ülkelerin kardeş işçi sınıfı partileri, aralarındaki görüş ayrılıklarını görüşmeler ve diyaloglar yoluyla gidermeyi esas yöntem bellenmişlerdir. Bu evrensel ilkeyi Türkiye'de de uygulamak için, biz kendimizden yana herhangi bir engel göremiyoruz.

Fakat bizim dışımızdaki nedenlerden ve tavırlardan ötürü, bu yöntemin uygulanması mümkün olmazsa, kaçınılmaz olarak ideolojik eleştirileri yayın yoluyla sürdürmek, sosyalist birli-

sa bir süreci kapsayan beş yılda, en zor şartlara göğüs gererek Bağımsızlık Demokrasi Sosyalizm bayrağını ülkenin dört bir yanında yükseltmeyi başaran Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, izlediği bilimsel politikalarla, mücadelesi ve örgütlenmesiyle işçi sınıfımızın emekçi halkımızın ve gençliğimizin haklı sempati ve saygısını kazanmıştır.

Partinizin bundan böylede halkımızın kurtuluş mücadelesinde en önde savaşacağına olan inancımız sonsuzdur.

Sizlerin yolunda yürüten ve geleceği temsil eden sosyalist gençler, işçi, köylü, öğrenci gençlik yığınlarını sosyalizm saflarına kazanmak ve çağın durumundaki demokratik ve sosyalist gençlik hareketinin örgütlü birliğini sağlamak için ilkel ve kararlı bir mücadele vermektedirler. Hiç kuşku yoktur ki genç sosyalistlerin verdikleri mücadelenin başarıya ulaşmasının biricik güvencesi Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'dir.

Partinizin 5. yıldönümünde sizleri, sosyalist gençler olarak en sıcak içten militan duygularla selamlıyoruz.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin 5. yılı işçi sınıfımıza, halkımıza ve gençliğimize kutlu olsun.

**YAŞASIN BİLİMSEL
SOSYALİZM VE PROLETARYA
ENTERNASYONALİZMİ!
YAŞASIN TÜRKİYE SOSYALİST
İŞÇİ PARTİSİ!**

**Yaşar Yiğit
Sosyalist Gençler Birliği
Genel Başkanı**

Kutlama toplantısına mesaj gönderen diğer kişi ve kuruluş ve topluluklardan bazıları şunlardır: İnşaat Müh. Odası İstanbul Şb. İstanbul Tabip Odası. Sendikacı - Yazar Kemal Sülker, Avukat Semih Gökdemir (Sakarya), Avukat Murat Sadioğlu (Mardin), Konya Kadınhanı Atlantı Köyü Halkodası Bşk. Muhsin Yılmaz, Orman Bakanlığı Emekçileri, EGO İşçileri ve Çalışanları, TSİP'in en yeni örgütü olan Muğla Köyceğiz İlçe Örgütü... Birçok demokratik kitle örgütünün yerel şubeleri, muhtelif köy ve semt dernekleri, çeşitli fabrikalardan işçi toplulukları vb..

ğin temeli olan ideolojik çalışmanın ilkesel gereğidir.

Ne var ki, bu eleştirileri de kısır polemiklere indirgemeden, sosyalist güçler arasında en azından olması gereken dostluk, dayanışma ve işbirliği perspektifine zarar vermeden, sövgülere, dedikodulara, seviyesiz tarzlara hiç iltifat etmeden yapmak şarttır.

Bize yöneltilen polemikler, ne denli seviyesiz ve saldırgan olursa olsun, biz ölçülülüğümüzü, serinkanlılığımızı korumayı, sorunları daima bilimsel, ilkesel ve ideolojik platformda tutmayı zorunlu görüyoruz.

TSİP'in ciddiyeti olması bunu gerektirir, sosyalist hareketin birliğini ve solun birlikteliğini herkesten daha fazla istemesi bunu gerektirir. Taşadığımız sınıf sorumluluğumuz ve sınıf görevlerimiz bunu gerektirir.

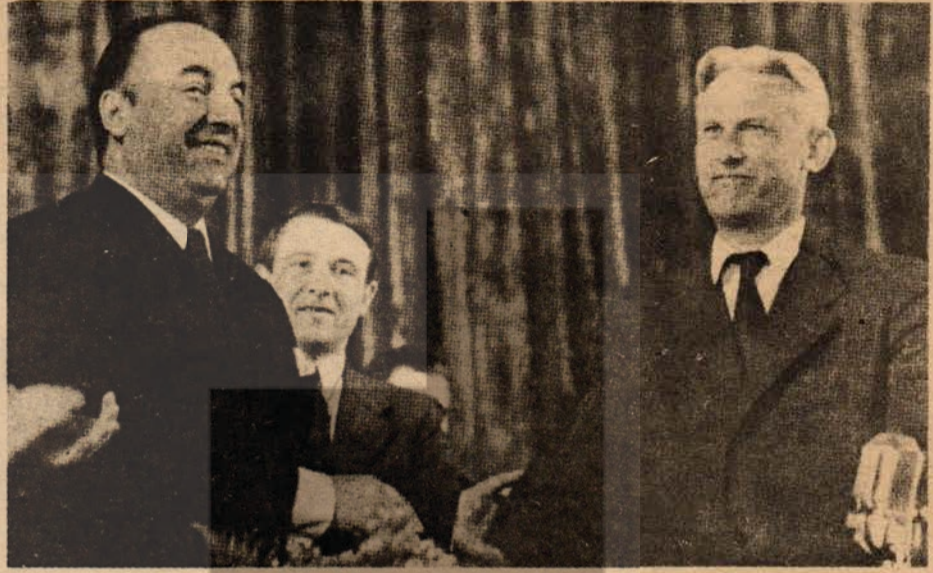
Sınıfımıza layık olmanın bu konudaki yolunu, sövgülerde ve anlamsız didişmelerde görmüyoruz. Parti tabanlarını birbirine karşı adeta rakip kılmaya yönelik tavırları tasvip edemeyiz. Bunu kendi heterojen-ideolojik-örgütsel yapılarını konsolide etmek (pekiştirmek) için bir araç edinen kimi partileri onaylamıyoruz.

Hareketin genel çıkarlarını ve geleceğini gözetken, bu çıkarları kendi parti politikalarıyla özdeşleştiren TSİP'in tavrı bu olacaktır.

«Dokunulmuşluğun Görkemli Yakarışı»nın Şairi

PABLO NERUDA

Neruda 1949 yılında Sovyet yazarı Fadeyev ile birlikte Moskova'da.

1936'da İspanya'da Şili konsolosluğunun bir görevlisi olarak bulunduğu sırada iç savaşa tanık olan Neruda, bir şair ve insancıl kişinin sorumluluğuyla faşist saldırıya karşı yiğitçe tavır alışından ölümlüne dek, hayatını ve sanatını faşist barbarlıkla mücadelede, insanlığın kurtuluşu için savaşa adamıştır. Özellikle Lorca gibi bir büyük şairin faşistlerce sorgusuz sualsiz katledilmesi, Neruda'yı, faşizm karşısında sessiz kalınmayacağı gerçeğine götürmüştür. Bu olaya gelinceye kadar insancı, insanlık kültürüne sahip çıkan bir demokrat niteliğini koruyan Neruda, en tutarlı demokralığın marksizmden geçtiğini de görerek ve o güne kadar etkilenmeden öte gidemeyen ideolojik ilişkilerini, komünist düşünceyi benimsemeye vardiacaktır. Büyük şair, bu seçimini ve gerekçesini şöyle açıklıyor: «Marksizm o yıllarda faşizme karşı tek savaş silâhiydi. Marksizm, yaşamın anlamına ciddi olarak varmaya çalışan biricik sistem gibi görünmüştü bana. Başkaları da vardı, anarşistler sözgelimi... Ama onlardan birçoğu savaşa bir tür oyun gözüyle bakıyordu.»

Sağlam bir kültürel özümlemekten geçerek marksizmin ideolojik saflarında yer tutan Neruda, bu tavrını, giderek komünist hareketin en önde gelen militan şairlerinden biri olarak geliştirecek, derinleştirecek, Şili halkının ve dünya halklarının gözebeği olacaktır. Şiirini bu noktadan sonra tümüyle faşizme karşı mücadeleye ve halkının davasına seferber eden şair, şiirinin bu politize oluşuna tepki gösterenlere şöyle diyecektir: «Bana soracaksın: leylaklar nerde? / Nerde gelinciklerle örtülü metafizik? / Nerde suskular ve kuşlarla dolu kelimeleri / Damıtın yağmur? / ..... / Gelin de ölü evimi görün / Yaralı İspanya'yı görün / Gelin görün sokaklar kan / Gelin görün / Sokaklar kan / Gelin görün kanı / Sokaklar boyunca akan.»

«Saf şiir-pure poetry» yandaşlarına karşı, şiirin yerinin dövüşen yi-

ğitlerin yüreği olduğunu, şiiri katledilen insanları savunmak görevinin beklediğini dizelerinde açık yüreklilikle dile getiren şair, böylece «saf olmayan şiir-impure poetry»den yana olacaktır. «Bahar çiçekleri, sular ve buğday tanesi bir tek değerli tutarlılığı paylaşırlar: dokunulmuşluğun görkemli yakarışını.» diyen şair, doğanın işte bu insan eli değmemiş biçimlerini ve bu elin doğayı nasıl değiştirdiğini anlatmayı, şiirin asli görevi sayar. «Kimse aklından çıkarın, saf olmayan bir inanılmaz düşün meyvaları, bir çılgınlığın terkedişinde unutulmuş, ay ışığı, artan bir karanlıkta kuğu, bütün hepsi kullanılıp eskitilmiş gönül okşamalardır. Şairin olanağı da temel ve mutlak biçimde burdadır. Nesnelere kötü taddından sakınanlar karda yüzüstü kaplanacaklardır.»

Neruda'nın «saf olmayan şiir» bildirisi, işçi sınıfının sosyalizm davasıyla bütünleşen şiirin ulaşacağı yücelik ve evrenselleşme, şiiri sözüm ona ideolojik etkilenmelerden arı ve uzak tutma çabasının şaire getireceği acı sonu çok açık biçimde göstermiştir. Neruda, Eluard, Aragon, Nâzım insanlığın malı ve geleceğe bıraktığı en büyük şiirsel miras olurken, burjuvazinin «saf şiir»i ecele pençeleşmekte, artık diyeceği hiçbirşey kalmamış olmanın kahredici acısını çekmektedir. İşlevi biten burjuva şiiri karşısında çaresizliklerini örtmek için, şiire ağıt yakmaya hazırlananların ikiyüzlülüğünü Neruda'nın görkemli eseri açığa vurmaktadır: Ölmekte olan, artık çığırkanlığı bile yapılamaz durumdaki «saf şiir»dir. Gerçekte burjuvazinin tükenmişliğinden başka bir anlam taşımayan bu şiir karşısında, sosyalizmin şiir anıtları, hayatın her yüzünde ölümsüz dizelerle yükselmektedir. Sonunda Neruda'ya Nobel armağanı verilmesi, burjuvazinin bu kaçınılmaz sonu kabullenişinden öte birşey değildir. Çünkü aynı burjuvazi, gerektiğinde Neruda'yı ve şiirini katletmekten, o gücü bulduğunda bundan zerre ka-

dar utanç duymayacağını göstermiştir. Ne var ki o gücü hiçbir zaman bulamayacaktır.

Neruda Neruda'nın şiiri, gerçek hayatın diliyle, o hayatın acı ve umutlarından yoğrulmuştur. Gerçek hayat, tek atımlık barutu kalmış olan burjuvazinin politik olduğu kadar, kültürel ve estetik sonunun da geldiğini, her geçen gün biraz daha aydınlığa çıkarıyor.

Şili'de Halk Birliği hükümetini ve Allende'yi katledenler, onun getirdiği umutları yok etmek bir yana, daha da güçlendirmişlerdir. Corvalan'ın dediği gibi, komünistler ve emeğe saygı duyan tüm ilerici insanlar hayatı seviyorlar. Hayat onların ve savunulacak, ergeç tepeden tırnağa kazanılacaktır. İşte Neruda, bu hayatın şairidir. Bütün şiiri faşizmin canına okumadan şiire düşen payı, sosyalizm için akan kanı ve alınterini anlatır. «Çakalların öğrendiği çakallar»a ağıt, barış ve sosyalizm için çarpışanlara umut şarkısıdır. «Evinin ışığı okyanus ışığının / Tekliğine, bütünlüğüne varıncaya kadar / Cömert bir bütünlüktür o, uçsuz bucaksız / Korkunç güzel bir kokudur yayılan ortalığa». Bu umudu söndürmeye hiçbir zulüm ve vahşetin gücü yetişmeyecektir; çünkü: «Halkım ben, parmakla sayılmayan / Sesimde pırl pırl bir güç var / Karanlıkta boy atmaya / Sessizliği aşmaya yarayan» Çünkü: «Biz halkız, yeniden doğarız ölümlerde.» Neruda halktır, halkın yüreği ve dilidir, onun şiirinde, faşist barbarlığın tank ve toplarında, benzin ve alevlerinde bulunmayan, Neruda'yı sürekli yaşatacak güç budur işte!

75. doğum yıldönümünde, Pablo Neruda'yla gurur duyuyoruz. Dünyanın tüm sosyalistleri, ilerici, emekçiler, onun komünist kişiliği ve şiiriyle, insanlık adına övünüyor. Şili'de, Nikaragua ve Filistin'de anti-faşist savaşçılar, Neruda'nın güçlü solluğuyla savaşıyor ve şiirin de barikatlarına ateş taşıdığını gösteriyor, onu doğruluyorlar.

1 MAYIS YASALLIĞI

Engels, Komünist Manifesto'sunun 1890 tarihli Almanca baskısına yazdığı önsözde «1. Enternasyonal'in Bütün Ülkelerin proleterlerin arasında tesis ettiği ebedi ittifak bugün de varlığını sürdürüyor, her zamankinden daha güçlü olduğunun en iyi isbatı da bugünkü eylemdir. Ben bu satırları yazdığım sırada Avrupa ve Amerika proletaryası aynı acil hedef için aynı bayrak altında tek bir orduda ilk kez seferber olmuş güçlerini teftişe çıkmıştır» diyordu. Engels bu önsöz 1 Mayıs 1890 günü yazdı. Ve o gün II. Enternasyonal'in 14 Temmuz 1899 Paris Kongresi'nin kararı uyarınca Avrupa ve Amerika'nın çeşitli ülkelerinde 8 saatlik işgünü ve Kongre tarafından formüle edilen daha başka talepler için büyük işçi gösterileri, grevler ve mitingler yer aldı. Ondan sonradır ki, bütün ülkelerin işçileri devrimci güçlerin seferberliğini ve dünya proletaryasının dayanışmasını her 1 Mayıs'da kutlar oldular.

14 Temmuz 1889 oturumunda II. Enternasyonal'in, uluslararası işçi hareketinin ortak bir sınıf amacı olarak tesbit ettiği 1 Mayıs mücadelesi, daha aradan bir yıl geçmeden, Engels'in yukarıdaki gibi yazmasına yol açan, kıtalararası bir eylem birliği şekline bürünüyordu. 80 yıldan bu yana bu mücadele işçi sınıfının bütün müfrezelerini kendi etrafında toplayarak sürüyor.

1 Mayıs'ların sınıf içeriği hep aynı kalsa bile siyasal boyutu sürekli bir değişme ve gelişme içinde olmuştur. Kimi ülkelerin işçi sınıfı, tarihi olarak çok daha ileri mevzilerde savaşırken, işçi hareketinin kimi kolları da 1 Mayıs'larda sınıf mücadelesinin sınavlarından geçmişlerdir. Ancak 1 Mayıslar farklı gelişme aşamalarını somutlayarak emekçi sınıf görevlerini aydınlatırken, dünya emek ordusunun tek bir sinir merkezine olan bağlılığını da dile getirmişlerdir.

1 Mayıs'ın yasallığı bu nedenle tek boyutlu bir kavram olmaktan çıkmıştır. Tıpkı sınıf mücadelesinin yasallığı gibi, bir yanı sıra «olmazsa olmaz» tarihini yaşayan 1 Mayıs'lar için mücadele, öbür yanı sıra da kendi evrimini burjuvaziye yaşatmıştır, gelişmesini onun davranışlarında izlemiştir.

İşte bunun için, 1 Mayıs'ın işçi sınıfına dönük yasallığı ile, burjuva sınıfa dönük yasallığı arasında mantıki bir zıtlık ve bağ vardır. Zıtlık, yasallığın kendi karakteridir, bağ ise bu yasallığın sonucudur. Bu nedenle işçi sınıfı, önce 1 Mayıs mücadelesinin kendine dönük yanını yaşamak zorundadır; sonra da bu zorunluğun sonucunu yaşamaya hak

kazanabilir.

Türkiye'de gecikmeyle de olsa işçi sınıfı, bu mücadelenin kendine dönük yanıyla yüzyüzedir. Çünkü, hem kendisi, hem de düşmanı sınıflar, alanlarda henüz pek yeni gelmektedirler karşı karşıya. Sorun yasallık plânında çözülecekse, önce aynı planda yaşanacaktır ve yaşanmaktadır. Son dört yılın 1 Mayısları böyle bir sınavla başlamıştır ama henüz bitmemiştir. Bitmediğini 1979 yılının 1 Mayıs'ında birlikte gördük ve yaşadık. Çünkü, burjuvazi 1979 1 Mayıs'ında kendi yasallığının sınırlarını çizdi, anlamını dile getirdi. İşçi sınıfı da kendisi açısından bu yasallığın ne anlama geldiğini ve geleceğini bir kere daha gösterdi.

1979'da bölünen 1 Mayıs değildi. Çünkü 1 Mayıs'ın kendisi, birleşme yönelimlerinden ve zorunluluklarından kaynaklanır. İşçi sınıfının sınıf birliği ve mücadele bütünlüğü, 1 Mayıs'ın yasallaşmasının biricik zeminidir. Bu çemberden geçerek yasallaşmış 1 Mayıs'ların kutlanmasında yasallığın işçi sınıfına uygun düşen yönü. Bölünme üzerine kurulan yasallık ise hiç bir zaman yaşanmayacak olan bir sonuçtur.

İvedi demokratik taleplerimiz arasında 1 Mayıs'ın yasallaşması da bulunmaktadır. Yani, bir yandan her 1 Mayıs'da alanlarda çoğalttığımız adımlarımızla ve genişlettiğimiz etkimizle sorunun birinci yönünü olgunlaştırıyoruz, öte yandan da mücadelemizin yankısını karşıımızdaki güçlerin tepkilerinde ölçmeye çalışıyoruz. 1 Mayıs'ın yasallaşması konusunda burjuvazinin gösterdiği tutum bizim mücadelemizin aldığı mesafeyi gösteriyor.

O halde 1 Mayıs, her yerde olduğu gibi Türkiye'de de yasallığa kavuşacaktır. Her olumsuzlama aynı zamanda bir belirleme ise 79'dan bize kalan bir şeyler var yine de.

Önce 1 Mayıs gününün cazibesinin ne olup ne olmadığını öğrendik. Gördük ki, bu cazibe, günün kutlanmasından çok yaşanmasına dayanıyor. Tabii ortak yaşamaya. Kendi darlığı içinde herkes bütün günleri yaşama hakkına sahiptir. Sonra da kavradık ki, kendi içimizde yasallığını kuramadığımız 1 Mayıs'ın yasallaşmasını karşıımız sınıfların tutumlarında görme hakkına henüz sahip değiliz.

Öğrendiklerimizden çıkarıyoruz ki;

1 Mayıs'ın yasallığı hangi açıdan bakılırsa bakılsın, son tahlilde bize, mücadelemizin olgunluğuna bağlı bir sonuçtur.

Yugoslav Film Haftasının Çarpıcı Örneği

«CEZAEVİNDEN KAÇIŞ»

AKM'de birbiri ardına gelen, sosyalist ve ilerici ülkelerin başarılı filmlerinden örnekler izlediğimiz dört film haftası, Yugoslav yapımı Cezaevinden Kaçış filmiyle noktalandı. Yönetmenliğini Aleksandr Djordjeviç'in yaptığı film, savaş öncesi ve başlangıcında komünistlere yönelen baskıları, anti-faşist mücadelede komünistlerin etkinliğini, gerçekçi ve çarpıcı görüntülerle perdeye getiriyor.

Yugoslav film haftasının ilk örneği olarak «Derviş ve Ölüm»ü izledik. Filmde, Osmanlı merkezli otoritesinin gücünü yitirmekte olduğu bir dönemde, yerel yöneticilerin emekçi halk üzerindeki kanunsuz sömürülere, zalim uygulamaları sergileniyor. Sömürü ve zulme karşı ayaklanan halkın, yöneticilerin değişmesini sağlamalarına rağmen, düzenin, halktan yana yeni yöneticileri kendi çarkında nasıl öğüttüğünü, tarih ve folklor zenginliği içinde, yer yer belgesel görüntülerle yansıtılıyor.

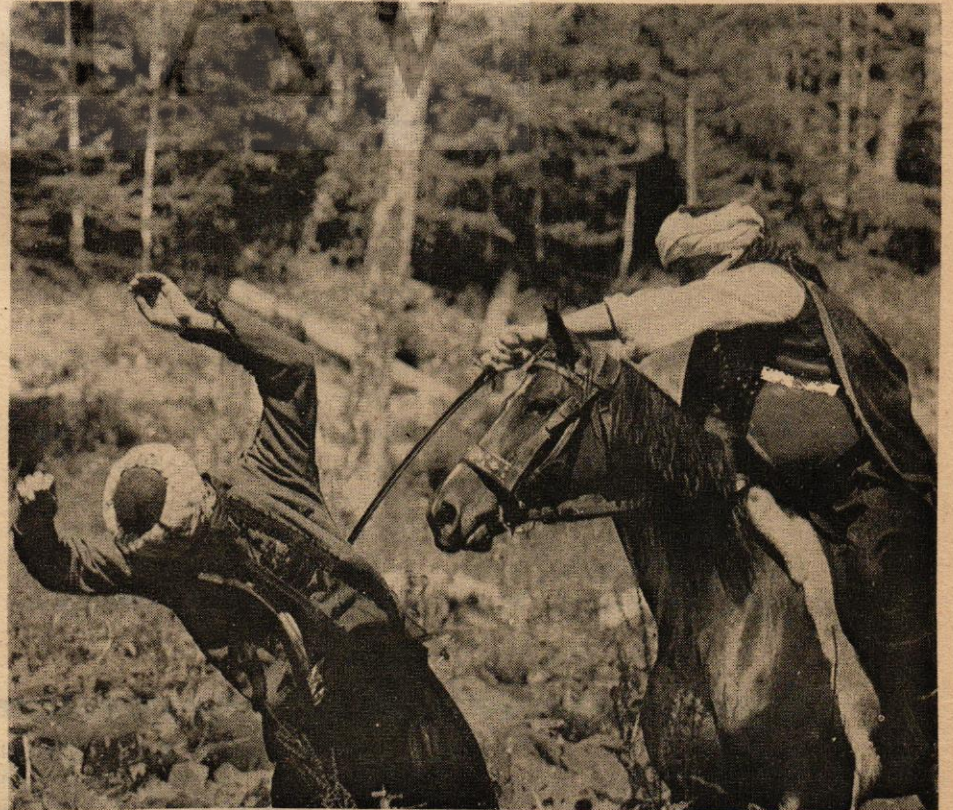
Yugoslav sinema adamı Bâkir Tanoviç ve filmdeki başoyuncu Voya Milić, sorumuz üzerine bu filmle ilgili düşüncelerini, şöyle açıkladılar: «Derviş ve Ölüm, Selimoviç'in romanından yapıldı. Geçmişteki bir gerçek olayı, geleneksel bir içeriğe ve romana bağlı kalarak estetik ölçüler içinde yansıtmaya çalıştık.» Devrimden sonra tarihsel filmlerin rağbet gördüğünü, ama bu tarihsel gerçeklerden hareketle çağdaş hayatı, yeni toplumun sorunlarını konu alan filmlerin de yapıldığını belirtiyorlar.

«Devrimden sonra sinemacılığımız sıfırdan başladı denebilir. 1947'de, devrim içinde Partizan Gemisi filmi yapılmıştı. Filmde deneysizlikten ileri gelen pek çok eksik var. Ama film çok izlendi, çok sevildi, gerçek hayatı yansıtıyordu, bu yüzden şimdiki filmleri aratmıyor. TV'de her gösterilişinde severek izleniyor. Gerek bu, gerekse sonraki devrim filmleri, devrimin nasıl yapıldığını göstermeyi, devrimin yaşatılmasını amaçlıyor. Edebiyata dayanan devrim filmleri henüz azdır. Ancak devrim edebiyatı da henüz gençtir. Edebiyat yenileştikçe sinemanın içeriğini de etkileyecektir. Devrim filmlerinin pek çok yönden henüz özlenen düzeyde olmadığını kabul etmek gerekir.»

CEZAEVİNDEN KAÇIŞ, işte bu devrim filmlerinden biri. Film başarılı bir çekim ve sinema diliyle, devrimci dönemin yaşanmış bir olayını yansıtmakla kalmıyor; devrimci mücadelenin çilelerini, acılarını, ama tüm baskı ve işkencelere rağmen çökülü bir direnci, ihaneti ve örgütlü olarak yürütülen eylemlerin başarısının kesinliğini de etkili bir anlatımla sergiliyor. Bir kale gibi müstahkem cezaevinde, iğneyle kuyu kazarak açılan tüneller, kaçışın tüm incelemeleriyle hesaplanmasını, düşmanın tüm baskı yöntemlerinin sabırla göğüslenmesini soluk kesen görüntüler izliyor, dersler çıkartıyoruz. Yeni tutuklanan devrimcilerin, içerdekiler tarafından marşlarla, ama ağırbaşlı biçimde karşılanmaları, onları bir

türlü oyuna getiremeyen ve konuşuramayan faşist subayların sinir savasına başvurmaları, yağmur altında tutularak tepeden tırnağa ıslanmışları sırada tutukluların enternasyonal mırıldanmaları, gerçek bir komünist

direnci simgeliyor. Ve film her yönden başarılı bir yapımla, sinemanın gücünü, kitleleri politikleştirmedeki olanaklarının sağlam bir biçimde değerlendirilmesinin örneğini veriyor.

Yugoslav Sinemasından Bir Başka Örnek: SEVGİ VE ÖFKE: Novak Simić'in «Bayan Simeun ve Ahmet Yusuf» isimli eserini Bakir Tanoviç senaryolaştırmış. 19. yy. da Sarayev'o'da geçen bu film karı koca ilişkilerini konu alıyor.

Genç Afganistan Devrimi Zor Günleri Aşacaktır

Devrimin hemen ardından Kabil'de 1 Mayıs töreni.

Genç Afganistan Devrimi zor günlerden geçiyor. Geçen yılın Nisan ayından bu yana Afganistan Demokratik Cumhuriyeti Devrim Konseyi'nin öncülüğünde ilerici reformların kararlılıkla gerçekleştirildiği Afganistan'da gerici güçlerin, devrim öncesi verimli toprakların yarısından fazlasını elinde bulunduran toprak sahiplerinin bunları hazmeremeyecekleri ve ülkede eski güçlerini kazanmak için elden geleni yapacakları beklenmeyen şeyler değildi. Dünyanın diğer köşelerinde olduğu gibi Afganistan'da da karşı devrimcilerin komplo peşinde oldukları bilinmektedir.

Feodal bağları kökünden sarsan ve ülkenin kapitalizme bağımlı gelişmesinden yarar umanlara güçlü bir darbe indiren Afganistan devrimi daha ilk günden karşı devrimci komploları kararlılıkla göğüslemeyi bilmiştir. Ne var ki devrimin kalıcı sonuçlara varmasında ülkeyi büyük güçlüklerin beklediği de bilinmektedir. Özellikle uzun yıllar feodal bağların içinde yaşamış insanların bugünden yarına değişmesi sözkonusu olmayacağını bilen Afganistan'ın devrimci - demokratik güçleri, devrimin kazanımlarını karşı devrimci komplolara karşı

korumanın hayati önem taşıdığını bilmektedirler.

Afganistan'da burjuva basın-yayın organlarına Müslüman gerillaların hükümete başkaldırısı olarak yansıyan olayların ardında emperyalizmin ve ülkedeki işbirlikçilerinin hesapları yatmaktadır. Afganistan'ın önde gelen din adamları ülkede din üzerinde hiç bir baskı olmadığını çeşitli vesilelerle belirtirken, devrimci hükümet yetkilileri de ülkede ilk kez gerçek anlamda din özgürlüğünün sağlandığını, ancak bunun, karşı-devrimcilerin dini devrim aleyhine kullanmalarına izin verieceği anlamına gelmediğini söylemişlerdir. Ve bugün olanlar, karşı-devrimcilerin din maskesi altına gizlemeye çalıştıkları komplolardan başka bir şey değildir. Çoğunluğun Müslüman olduğu ülkede, karşı-devrimciler din duygularının istismarı yoluyla hükümete karşı kışkırtıcılığı artırmaktadırlar.

Bu komplolar yalnızca ülkedeki gerici güçlerin, toprak sahiplerinin kaybettikleri varlığı, nüfuzu yeniden kazanma isteklerinden kaynaklanmaktadır. Afganistan'a yöneltilen saldırılarla emperyalizm bölgede yitirdiği gücü kazanmak ve pekiştirmek istemektedir. Afganistan devrimine karşı girişilen tertiplerde emperya-

list gizli servislerin parmağı olduğu açığa çıkmıştır. Emperyalistler gerici Pakistan yönetimini kullanarak bölgede gerginliği artırmaya çalışmaktadırlar. Pakistan'la Afganistan arasında yaratılacak ve körüklenecek bir gerginlik emperyalistlerin bölgeye müdahalesine zemin hazırlayacaktır. ABD basınında Pentagon'un bölgede kullanmak üzere özel bir güç oluşturma planları yazılmaktadır. Orta Doğu'da körüklenen savaş kundaklığı, böylece bu bölgeye de sıçratılmak istenmektedir. ABD emperyalizminin yanısıra, bölgenin önceki nüfuz sahibi İngiltere de hesaplar peşindedir. Bunların yanısıra uluslararası devtekeller de bölgede kaybettiklerini kazanmak üzere kolları sıvamışlardır. «Komünizm tehlikesi»ne karşı «dini korumak» üzere cihad çağrısı çıkaranların maskeleri daha şimdiden düşmüştür, maskenin ardında emperyalizmin kirli yüzü bir kere daha ortaya çıkmıştır.

Ortaya çıkan yalnızca emperyalizm değil, onunla birlikte maocu Çin yönetiminin bilmedik kalmayan karşı-devrimci yüzüdür. Maocu Çin yöneticileri Pakistan'ı Afganistan'a karşı savaşa kışkırtmaktadırlar. Bu kışkırtma sözde kalmamaktadır. Pakis-

tan'da üslenen Afgan asilerini yetiştirmek üzere gönderilen Çin'li askeri uzmanların yanısıra geçtiğimiz günlerde bir Çin askeri heyeti bunlara resmi bir ziyarette bulunmuştur. Maocu Çin yöneticileri yayılmacı eğilimleri açısından böyle bir savaşın çıkmasından pek memnun olacaklardır. Böyle bir savaş, herşey bir yana, Çin'in Hindistan üzerindeki baskısını artırmasını sağlayacaktır. Bu hesaplarla maocu Çin yöneticileri gözü kararmış bir savaş kışkırtıcılığına girişmişlerdir.

Açıkça görülmektedir ki, hedef yalnızca genç Afganistan devrimi değil, Orta Doğu ve Asya'nın güneyinde yaşayan tüm kardeş halklardır. Emperyalist yeni sömürgecilik istekleri ve yayılmacı Pekin politikası Asya'nın değişik ülkelerinde işbirlikçileriyle birlikte karışıklık ve savaş koşulları yaratmaya çalışmaktadırlar. Ve ilk hedeflerden birisi Afganistan olmuştur. Ne var ki, Afgan halkı mücadelesinde yalnız değildir. Sosyalist sistem başta olmak üzere dünyanın tüm ilerici güçleri Afgan halkının karşı-devrimcilere, onların emperyalist ve maocu destekçilerine karşı verdiği mücadelesinin yanındadır.

Birlik

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organ

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Ahmet Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk
— Yönetim yeri: Parmakkapı Tel Sokak 2/4, Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 aylık: 225 TL,
1 Yıllık 450 TL, yurt dışı iki katıdır. Avrupa temsilciliği: Nilgün Doğançay — 6300 Giessen,
1 Postfach: 5322 Federal Almanya — Banka No: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Konto
Nr: 020 - 1640 Giessen - Deutschland — Baskı: OFSET — S.B.T.: 9 Temmuz 1979